

Biblioteca

Revistă de bibliologie și știința informării

6 / 2020

SUMAR

EDITORIAL

Bibliotecile, instituții cu rol primordial în păstrarea și promovarea patrimoniului cultural scris
Claudia Mărgăritp. 1

REPERE PROFESIONALE. METODOLOGIE

Radiografia serviciilor de referințe din bibliotecile universitare românești
Lenuța Ursachip. 4
Adolescenții și lectura (I)
Ioana Frunte-Latăp. 9

VIAȚA BIBLIOTECILOR

Emil Cioran (8 aprilie 1911-20 iunie 1995), acest boem anacronic
Cristina Bacip. 16
Însemnări pe cartea românească veche din colecțiile Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș
Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiup. 18

PATRIMONIU

Nicolae Steinhardt: monahul-bibliotecar de la Mănăstirea Rohia (II)
Silviu-Constantin Nedelcup. 20

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Oodi, un nou tip de bibliotecă în Helsinki (II)
Raluca Manp. 23

GALAXIA GUTENBERG

Noutăți din categoria *Românica* în colecțiile Bibliotecii Naționale a României
Dina Paladip. 29

COLEGIUL EDITORIAL:

COMITET ȘTIINȚIFIC

prof. univ. dr. DOINA BÂNCIU
prof. univ. dr. AGNES ERICH
lect. univ. dr. MARIA MICLE
ELENA PINTILEI
conf. univ. dr. CRISTINA POPESCU
prof. univ. dr. ANGELA REPANOVICI
prof. univ. dr. ELENA TÎRZIMAN
acad. FLORIN FILIP
prof. univ. dr. ZANFIR ILIE
prof. univ. dr. MIRCEA REGNEALĂ
dr. OCTAVIAN MIHAIL SACHELARIU

COLEGIU CONSULTATIV

EUGENIA BEJAN
dr. ADRIANA-ELENA BORUNĂ
NICOLETA MARINESCU
dr. FLORICA-ELISABETA NUȚIU-VULCĂNESCU
VERA OSOIANU
dr. CARMEN-LEOCADIA PESANTEZ POZO
prof. univ. dr. hab. NELLY ȚURCAN
dr. ing. MIHAELA VOINICU
lect. univ. dr. ROBERT CORAVU
lect. univ. dr. CONSTANTIN ITTU

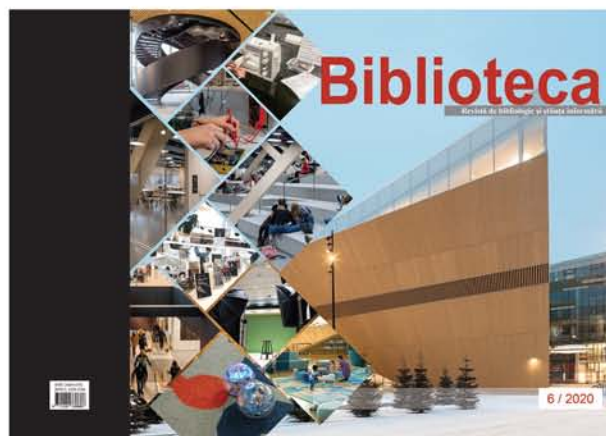
COLECTIV REDACȚIONAL

coordonator: dr. RALUCA MAN
tehoredactare computerizată: FLORIN NISTOR
distribuție: ADRIANA IOSIF

Adresa: B-dul Unirii, nr. 22, București,
cod poștal 030833, OP 4, sector 3,
telefon: 021.3142434/1075,
e-mail: raluca.man@bibnat.ro
adriana.iosif@bibnat.ro (a se vedea coperta 3)

*Responsabilitatea pentru conținutul articolelor
aparține autorilor.*

Coperta I-IV – Colaj realizat de FLORIN NISTOR
Biblioteca centrală din Helsinki - Oodi

Bibliotecile, instituții cu rol primordial în păstrarea și promovarea patrimoniului cultural scris

Claudia MĂRGĂRIT

Biblioteca Națională a României.

Serviciul Dezvoltare Instituțională. Compartiment Relații Internaționale

e-mail: claudia.margarit@bibnat.ro

Patrimoniul cultural al fiecărei țări, ca parte a patrimoniului cultural mondial, este considerat expresia de netăgăduit a valorilor, tradițiilor, credințelor și cunoștințelor ce au străbătut timpul până în zilele noastre, de păstrarea și conservarea căruia, pentru folosul generațiilor viitoare, suntem responsabili fiecare, în parte. Mijloacele prin care societățile prezentului conservă, promovează și valorifică aceste comori ale spiritului uman, reprezentate de patrimoniul cultural în ansamblul său, sunt considerate elemente cheie de toate statele lumii și de organizațiile supranationale ce acționează la nivel continental sau global. Patrimoniul cultural este parte a *Agendei europene pentru cultură*, contribuind fundamental la atingerea obiectivelor acesteia, la promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural, fiind un element esențial al relațiilor diplomatice și internaționale. Rolul pe care acesta îl joacă, atât la nivel național, cât și internațional este, de asemenea, consemnat și în Agenda ONU 2030 pentru dezvoltare durabilă.

Bibliotecile, în mod tradițional, sunt responsabile de prezervarea, conservarea și comunicarea patrimoniului cultural scris, funcție pe care o îndeplinesc din zorii civilizației și care nu-și va pierde niciodată din însemnătate, ba mai degrabă, sub imperiul evoluției tehnologice, în contextul secolului XXI, devine din ce în ce mai importantă.

Europei ca resursă comună, de a sensibiliza opinia publică cu privire la istoria și la valorile comune, precum și de a consolida sentimentul de apartenență la un spațiu european comun.” În sprijinul acestei idei, pe parcursul anului 2018, Comisia Europeană a lansat o serie de cereri de proiecte de cooperare ce au avut ca subiect patrimoniul cultural, în vederea finanțării prin programele Europa Creativă, Erasmus+, Europa pentru cetățeni și Orizont 2020. Pentru a promova mai bine inițiativele și proiectele cu privire la Anul european al patrimoniului cultural, pe site-ul <https://europa.eu/cultural-heritage/> a fost creată câte o secțiune dedicată fiecărei țări membre a Uniunii Europene, unde aceste proiecte au putut fi prezentate și rezultatele lor diseminate. Inițiativele românești subsecvente acestei idei, indiferent de sursa de finanțare, puse în practică în 2018, au fost reunite în Catalogul proiectelor și evenimentelor desfășurate sub egida Anului European al Patrimoniului Cultural, catalog publicat de Institutul Național al Patrimoniului, disponibil la adresa: https://issuu.com/institutulnaionalalpatrimoniului/docs/catalog_anul_european_al_patrimoniului. Din cele 146 de inițiative, proiecte și evenimente descrise în acest catalog ca fiind dedicate promovării patrimoniului cultural și aliniate obiectivelor *Anului European al Patrimoniului Cultural*, două sunt organizate de biblioteci și patru au printre co-organizatori sau parteneri, biblioteci. La prima vedere, raportând participarea bibliotecilor la numărul total de proiecte, rezultatul pare mai mult decât îngrijorător. Dar analizând mai atent proiectele

Sursa: <https://arhitectura-1906.ro/2018/09/2018-anul-european-al-patrimoniului-cultural/>

Pentru a spori gradul de sensibilizare a publicului, dar mai cu seamă a factorilor de decizie, cu privire la importanța protejării și conservării patrimoniului cultural, prin Decizia (UE) 2017/864 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017, articolul 1, alineatul 1, anul 2018 a fost desemnat „Anul European al Patrimoniului Cultural”. Articolul 1, alineatul 2 al aceleiași Decizii stipulează obiectivul *Anului European al Patrimoniului Cultural* ca fiind „acela de a încuraja împărtășirea și prețuirea patrimoniului cultural al

Sursa: <https://patrimoniul.ro/utile/item/417-patrimoniul-nostru-acolo-unde-trecutul-intalneste-viitorul>

prezentate, observăm că nu toate sunt gândite și demarate ca o reacție directă la obiectivele descrise în inițiativa de desemnare a anului 2018 drept *Anul European al Patrimoniului Cultural*. Printre ele se regăsesc mai multe conferințe, simpozioane, colocvii și festivaluri de tradiție, cu multe ediții la activ, dar care au abordat într-un fel sau altul acest subiect. Și în cadrul multora dintre acestea, bibliotecile și-au adus contribuția prin lucrările prezentate de reprezentanții lor.

Și dacă mergem mai departe și aruncăm o privire pe site-urile bibliotecilor mai mici sau mai mari din România, nu putem să nu observăm mulțimea de activități concrete pe care acestea le desfășoară în mod curent în exercitarea funcției lor patrimoniale și pentru promovarea și valorificarea patrimoniului cultural din colecțiile lor.

Prin urmare, nu ar trebui să citim aceste cifre ad literam. Ele nu pot fi traduse printr-o lipsă de activitate a bibliotecilor în ceea ce privește protejarea, conservarea, promovarea și valorificarea patrimoniului cultural scris. Însă, totodată, nu putem să nu observăm o lentoare a unora dintre acestea în a se implica în proiecte de anvergură, în a ieși în afara spațiului bibliotecii pentru a-și promova colecțiile și realizările și, poate chiar, în a se apropia de publicul general, altul decât cel format din utilizatorii obișnuiți de fiecare zi, în a-i explica acestuia care este rolul patrimoniului cultural pentru o comunitate, o țară sau pentru întreaga lume.

Revenind la activitatea bibliotecilor în privința protejării, conservării, promovării și valorificării patrimoniului cultural scris, putem afirma, fără a ne înșela, că astfel de proiecte sau activități au fost multe. Și, cu toate acestea, într-un catalog care strânge laolaltă cele mai notabile activități în domeniu realizate în 2018, bibliotecile sunt foarte puțin reprezentate. Să fie o problemă a bibliotecilor în a reuși să-și promoveze activitatea? Să fie doar o sincopă de comunicare cu cei care au alcătuit acest catalog? Se impune o analiză care să conducă la formularea unor concluzii, absolut necesare pentru punerea bazelor unor politici concrete de promovare a patrimoniului cultural scris. Oricare ar fi răspunsul la aceste întrebări, mai ales în contextul actual impus de restricțiile determinate de pandemie, bibliotecile trebuie să-și redefinească perspectivele și obiectivele, să-și promoveze mult mai intens rolul, pentru a rămâne instituții relevante pentru comunitate și pentru societate, în ansamblul ei.

De ce vorbim în 2020 despre 2018 și despre rezultatele românești ale acestei inițiative de a desemna 2018 ca *Anul European al Patrimoniului Cultural*? Pentru că, dacă nu analizăm ce s-a făcut, nu identificăm ce se mai poate face, nu tragem concluzii și nu ne stabilim obiective pentru viitor, ceea ce s-a urmărit și s-a realizat în urma acestei inițiative se va dispersa ca praful în vânt. Toate aceste proiecte derulate în 2018 au contribuit la atingerea obiectivului *Anului European al Patrimoniului Cultural*, dar, fără măsuri coerente și continue, care să întărească și să permanentizeze rezultatele obținute în 2018, acestea riscă să își piardă, în timp, efectul.

Toate planurile pentru anul 2020 au fost date peste cap, multe proiecte au fost fie anulate, fie amânate, sau, în cel mai bun caz, modificate, astfel încât să se potrivească acestei noi realități impuse de pandemia determinată de virusul Covid-19 asupra întregii lumi.

Este foarte posibil ca efectele acestei pandemii să fie mai profunde decât ne-am putea imagina la o primă vedere. Cuvinte ca mondial sau global, în era în care deplasarea cetățenilor pe distanțe mari este la ordinea zilei, nu sunt doar vorbe goale. Această pandemie a cuprins toată planeta, fiecare colț de lume trăiește sub imperiul pericolului.

Sperăm că lucrurile nu vor rămâne așa pentru mult timp, dar știm cu siguranță că nu ne vom mai putea întoarce la ce a fost. Nimeni nu va putea face abstracție de acest an, de transformările pe care le-a produs în felul în care trăim, gândim, ne raportăm la ceilalți sau la tehnologie, la ceea ce considerăm important, necesar sau indispensabil. Fără îndoială, lumea va merge mai departe, dar pe o traiectorie ușor modificată, ca și cum un meteorit ne-ar fi lovit și ne-ar fi deplasat puțin de pe orbita pe care ne desfășuram viața. Asemenea tuturor celorlalte instituții de cultură, și bibliotecile vor fi nevoite să caute și să găsească cele mai bune modalități de adaptare a serviciilor oferite la noul context, alte formule prin care să ajungă la publicul lor, să identifice noi oportunități și procedee prin care să țină „viu” patrimoniul cultural acumulat, de-a lungul timpului, în colecțiile lor.

Ce e de făcut? Fiecare dintre noi ne putem gândi la câteva lucruri concrete pentru a răspunde la această întrebare. Cu siguranță vor fi răspunsuri ce vor coincide, dar vor fi și multe idei inovatoare care ar putea să facă diferența, să aducă acel suflu nou, să producă acea schimbare care să readucă

Sursa: <https://patrimoniu.ro/utile/item/414-anul-european-al-patrimoniului-cultural-2018-in-romania>

Sursa: Ce urmează după: <https://patrimoniu.ro/noutati/item/489-anul-european-al-patrimoniului-cultural-s-a-incheiat-ce-urmeaza-dupa>

bibliotecile în atenția publicului larg. Știm cu toții că ar trebui să ne preocupe identificarea de acțiuni și proiecte de promovare a patrimoniului cultural scris într-o formă atractivă pentru publicul general, intensificarea colaborării cu membrii comunităților în vederea constituirii și valorificării memoriei comunitare, găsirea și accesarea acelor fonduri nerambursabile absolut necesare în vederea finanțării ideilor noastre, alegerea acelor modalități și canale de comunicare potrivite pentru a atinge obiectivele propuse, ieșirea cu proiectele noastre în afara bibliotecilor pentru a le aduce cât mai aproape de publicul pentru care existăm.

Sursa: https://www.europa-creativa.eu/noutatic_doc_117_2018-anul-european-al-patrimoniului-cultural_pg_0.htm#images117

Dar ar mai fi ceva care ne-ar ajuta și mai mult să ne facem auziți, să ne promovăm activitatea și realizările, să ne îndeplinim menirea: ar fi de dorit să colaborăm mai mult, să clădim unii pe rezultatele celorlalți, să vorbim despre *proiectele noastre comune*, nu doar despre *proiectul nostru personal*. O voce comună ne-ar ajuta să ajungem mai ușor și mai profund la publicul pe care îl căutăm și ar face ca proiectele noastre să fie cu atât mai utile societății.

Sursa: <https://www.timpromanesc.ro/2018-anul-european-al-patrimoniului-cultural/>

2018, Anul European al Patrimoniului Cultural

Investițiile REGIO – POR 2014 – 2020 în
Transilvania de Nord în proiecte de patrimoniu:

Biserici în restaurare: 12
(Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare)

Castele în restaurare: 5
(Cluj, Maramureș, Bistrița-Năsăud)

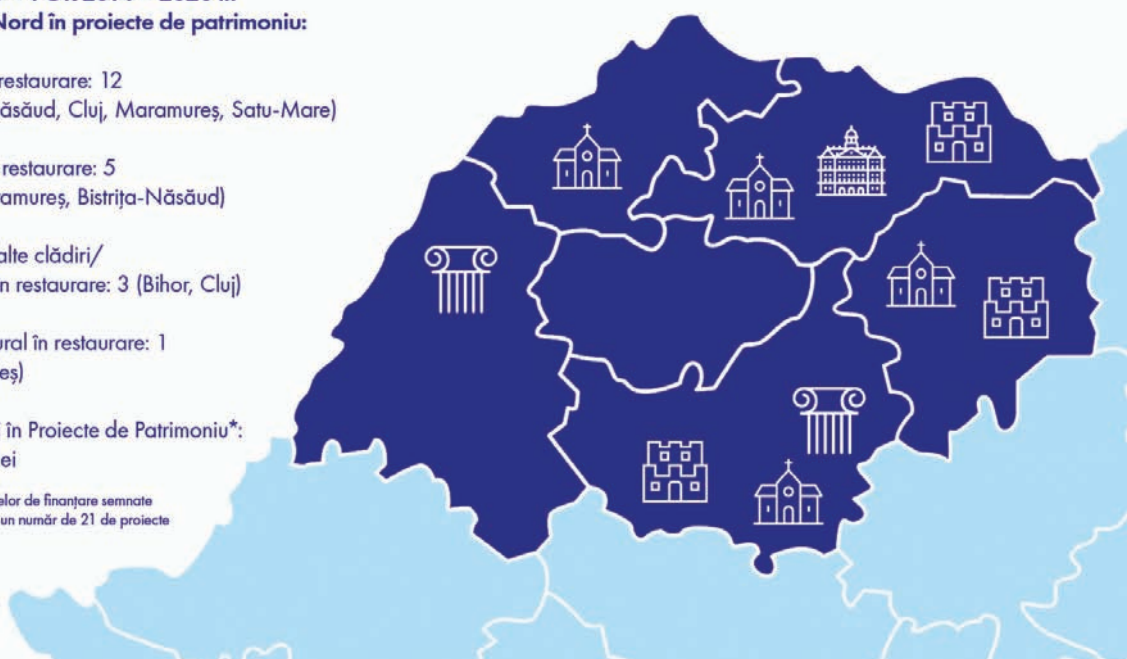
Muzee și alte clădiri/
obiective în restaurare: 3 (Bihor, Cluj)

Palat Cultural în restaurare: 1
(Maramureș)

Valoarea investiției în Proiecte de Patrimoniu*:
273.020.863,48 lei

*valoarea totală a contractelor de finanțare semnate
până la 15.10.2018 pentru un număr de 21 de proiecte

Sursa: <https://transilvaniareporter.ro/actualitate/2018-anul-european-al-patrimoniului-cultural-a/>

Radiografia serviciilor de referințe din bibliotecile universitare românești

drd. Lenuța URSACHI, bibliotecar
Universitatea din București. Facultatea de Litere. Școala Doctorală
e-mail: lenuta.stratu@drd.unibuc.ro

1. Introducere

Serviciile de referințe reprezintă „piesa de rezistență” din biblioteca universitară contemporană. Prin intermediul lor se pot identifica pârgii, se pot crea instrumente care să economisească timpul prețios al utilizatorului în slujba cărui lucrează. Misiunea principală a bibliotecii universitare este aceea de a răspunde nevoilor informaționale ale comunității reprezentate de studenți și profesori. De aceea, energiile trebuie direcționate pe susținerea activității de cercetare desfășurate în cadrul universității¹.

Studiul de față se axează pe vizibilitatea serviciilor de referințe pe site-urile bibliotecilor universitare românești. Articolele publicate în revistele de specialitate din România se referă, de cele mai multe ori, la serviciile de referințe prin e-mail și activitatea de informare bibliografică. *Ghidul bibliotecilor din România* editat în anul 1970 sintetizează informații referitoare la instrumentele elaborate și activitățile derulate de bibliotecile din învățământul superior în perioada comunistă (în anul 2008 a existat o inițiativă de actualizare a informațiilor de acest tip, însă aceasta nu s-a finalizat). *Repertoriul lucrărilor elaborate de bibliotecile din România* evidențiază tipurile de lucrări publicate de unele biblioteci universitare românești. *Tratatul de biblioteconomie* (vol. II, partea a 2-a) cuprinde un capitol care conține informații sintetice privind tipologia produselor de informare și a serviciilor de referințe. Pentru realizarea acestui studiu, au fost consultate atent paginile web ale bibliotecilor universitare românești cu scopul de a obține o imagine completă și complexă privind modelele de servicii de referințe întâlnite.

2. Tipologie și modele de servicii de referințe

Serviciile de referințe sunt legate de asistența acordată direct utilizatorilor în procesul de căutare și regăsire a informațiilor. Ele au funcționat în bibliotecă începând cu a doua jumătate a secolului XIX și joacă un rol important în prezent. Linda Smith, într-un capitol din lucrarea *Encyclopedia of Library and Information Sciences*, precizează care sunt cele mai întâlnite servicii de referințe²: furnizarea de recomandări pentru lectură, furnizarea de referințe punctuale, consultanța în cercetare, verificarea bibliografică, împrumutul interbibliotecar și instruirea utilizatorilor.

Furnizarea de recomandări pentru lectură reprezintă serviciul prin intermediul căruia bibliotecarul propune utilizatorului studierea unor lucrări sau autori. În mediul universitar, bibliotecarul de referințe poate recomanda consultarea unor baze de date specializate sau a unor liste de reviste cu impact științific, în concordanță cu domeniul de

interes. Serviciul are un rol educațional, se referă adeseori la cititul din plăcere și implică o serie de servicii indirecte: crearea unor liste de lectură, adnotarea sau recenzarea unor titluri, discuții despre cărți.

Furnizarea de referințe punctuale reprezintă serviciul cel mai popular și se caracterizează prin faptul că bibliotecarul răspunde la întrebări consultând colecțiile și instrumentele bibliotecii. A fost un serviciu de top în trecutul bibliotecii universitare, însă odată cu apariția Internetului regăsirea acestui tip de informații se face rapid, utilizatorii se descurcă singuri și nu mai trebuie să apeleze la bibliotecar. Practica acestui tip de serviciu de referințe este des întâlnită în bibliotecile publice.

Prin serviciul de *consultanță în cercetare*, bibliotecarul se consultă cu utilizatorul cu scopul de a răspunde întrebărilor mai complexe și intereselor de cercetare ale acestuia. Pot fi furnizate mai multe răspunsuri la întrebarea de cercetare și pot fi sugerate surse de informare, termeni de căutare, strategii de căutare. Serviciul este des întâlnit în bibliotecile universitare și cele ale institutelor de cercetare, dar poate fi practicat și de alte tipuri de biblioteci.

Verificarea bibliografică este serviciul prin care bibliotecarul citește, identifică și interpretează referințele bibliografice referitoare la cărți, reviste, teze, pagini web etc. Una dintre responsabilitățile majore care revin bibliotecarului de referințe se referă la ajutorul dat utilizatorilor în întocmirea referințelor bibliografice. Tipologia variată de surse de informare, de metode și stiluri de citare (APA, MLA, Chicago etc.) aduc adesea utilizatorii într-o stare de confuzie privind modul de redactare a referințelor. Serviciul se aplică cu succes în bibliotecile universitare.

Împrumutul interbibliotecar și furnizarea de documente este serviciul prin care o bibliotecă poate împrumuta o publicație, în numele utilizatorului său, de la o bibliotecă parteneră, pe o anumită perioadă de timp. Este un serviciu întâlnit în toate tipurile de biblioteci. Atribuțiile bibliotecarului care prestează acest serviciu sunt următoarele:

- verifică corectitudinea scrierii referințelor bibliografice;
- verifică dacă publicațiile solicitate nu există deja în colecțiile bibliotecii;
- caută publicațiile solicitate în cataloagele bibliotecilor partenere;
- identifică și contactează potențialii parteneri care ar putea furniza publicațiile solicitate;
- împrumută utilizatorului publicațiile solicitate;
- returnează partenerului publicațiile solicitate, în condițiile stabilite de acesta.

Instruirea utilizatorilor se referă la tururile de orientare cu utilizatorii noi, sesiunile de lucru cu utilizatorii legate de accesarea unor resurse sau instrumente de informare, ghidurile de utilizare a colecțiilor și serviciilor bibliotecii. Bibliotecarul poate interacționa direct cu utilizatorul, prin intermediul canalelor de comunicare, sau indirect, prin intermediul unor instrumente (bibliografii, ghiduri sau pagini web).

Modelele de servicii de referințe diferă de la o bibliotecă la alta și au fost adoptate în funcție de o serie de factori: mediul în care acestea sunt furnizate: *servicii de referințe tradiționale* (vizează asistarea utilizatorilor privind căutarea și regăsirea informațiilor prin consultarea colecțiilor tipărite ale bibliotecii) și *servicii de referințe informatizate* (informațiile sunt furnizate în incinta bibliotecii sau la distanță prin consultarea resurselor electronice pe care biblioteca le pune la dispoziție utilizatorilor săi: cataloage online, biblioteca multimedia, baze de date, resurse Internet etc.); spațiul în care are loc interviul de referințe: *local* (la sediul bibliotecii) sau la *distanță* (prin intermediul unor mijloace de comunicare analogice sau digitale); în funcție de locul de unde sunt transmise informațiile: *loc fix* (pupitrul de referințe), *orice loc din bibliotecă* (serviciul de referințe printre utilizatori), *diferențiat* (serviciul de referințe prin triere sau bibliotecarul „hoinar”³), *bazat pe programare* (serviciul de referințe bazat pe întâlnirea față în față cu bibliotecarul); tipul interacțiunii cu utilizatorul: *servicii de referințe sincrone* (interacțiunea se produce în timp real, bibliotecarul și utilizatorul se văd sau se aud unul pe celălalt) și *servicii de referințe asincrone* (sunt implicați timpi de așteptare din momentul transmiterii cererii de către utilizator, recepționării ei de către bibliotecar și furnizării răspunsului către utilizator).

3. Serviciile de referințe din bibliotecile universitare românești

Secolul XXI aduce mari schimbări în serviciile de referințe din bibliotecile universitare românești. Există biblioteci care răspund exigențelor actuale și care au dezvoltat site-uri complexe cu un conținut foarte bogat și divers de informații despre colecții și servicii. Pentru realizarea acestui studiu, au fost analizate site-urile și paginile web ale bibliotecilor universităților din România, folosind ca reper lista instituțiilor de învățământ superior furnizată pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării. Doina Ostafe a realizat un studiu asemănător în anul 2010 cu scopul de a ilustra vizibilitatea pe web a bibliotecilor universitare românești. Datele colectate pentru analiza de față vizează, și de această dată, instituțiile de învățământ superior civile, întrebările de cercetare formulate fiind următoarele:

- Există o pagină web dedicată serviciilor de referințe?
- Este menționată o structură organizatorică care să înglobeze activitatea de referințe?
- Care sunt tipurile de servicii de referințe furnizate?
- Cât de prezente sunt bibliotecile pe platformele de socializare?
- Care sunt produsele de informare elaborate pentru utilizatorul aflat la distanță?

Din cele 47 de instituții de învățământ superior de stat, 41 de biblioteci universitare au site-uri proprii (unele mai complexe, altele mai sumare, cu câteva pagini web sau documente în format .pdf legate de pagina principală). O bibliotecă universitară furnizează informații prin intermediul OPAC-ului, iar alte 3 sunt descrise foarte sumar în cadrul secțiunii *infrastructură* sau *servicii* de pe pagina web a universității (Biblioteca Universității de Arte din Târgu-Mureș,

Biblioteca Universității Maritime din Constanța și Biblioteca Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca). Din *Figura 1* aflăm că doar 8 biblioteci universitare au pagini web dedicate serviciilor de referințe, 9 biblioteci universitare furnizează informații despre serviciile de referințe din pagina principală (*homepage*), alte 5 din pagina dedicată serviciilor bibliotecii. Alte 12 biblioteci universitare precizează tipurile de servicii de referințe în textul *regulamentului de organizare și funcționare* (informarea și documentarea privind conținutul colecțiilor, îndrumarea și orientarea în vederea perfecționării tehnicii de muncă intelectuală, informarea bibliografică, asistența în regăsirea informațiilor, elaborarea de bibliografii etc.).

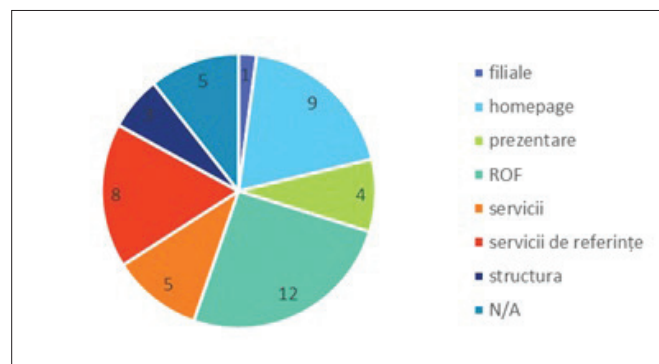

Fig. 1 Numărul bibliotecilor universitare care au o pagină web dedicată serviciilor de referințe

În ceea ce privește existența unei structuri organizatorice de referințe, doar 24 de biblioteci indică acest lucru, iar alte 3 biblioteci nu oferă informații foarte clare (*Figura 2*). Astfel, în cazul unor biblioteci universitare apreciem că aceste servicii sunt furnizate în cadrul structurilor *Comunicarea colecțiilor/documentelor* (Biblioteca Universității din Oradea, respectiv Biblioteca Universității de Medicină și Farmacie din Craiova) sau *Catalogarea și clasificarea documentelor* (Biblioteca Universității de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara și Biblioteca de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București).

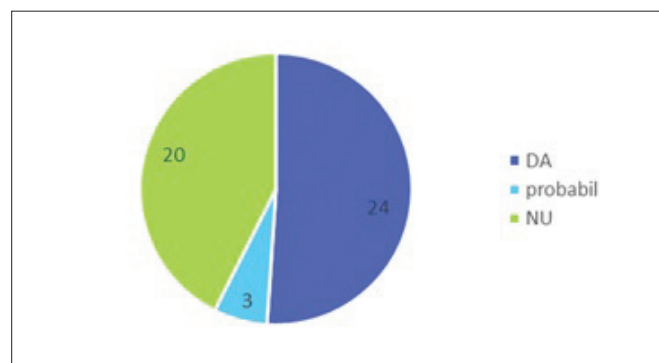

Fig. 2 Numărul bibliotecilor universitare care menționează existența unei structuri de referințe

Dacă analizăm dintr-o altă perspectivă, descoperim structuri în cadrul cărora sunt combinate diferite tipuri de activități de bibliotecă:

- referințe + informatizare (Biblioteca Universității „Gh. Asachi” din Iași, Biblioteca Universității „Ovidius” din Constanța, Biblioteca Universității din Pitești și Biblioteca Universității din Craiova);

- referințe + catalogare, clasificare și indexare (Biblioteca Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, Biblioteca Universității Petrol-Gaze din Ploiești);
- referințe + dezvoltare a colecțiilor (Biblioteca Universității „Lucian Blaga” din Sibiu);
- referințe + periodice (Biblioteca Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu-Mureș).

Prezența unor structuri de referințe (compartimente sau departamente de cercetare bibliografică și documentare) demonstrează existența modelului de *triere a referințelor*⁴. În cadrul acestor structuri sunt soluționate cererile complexe legate de elaborarea de bibliografii la cerere (furnizarea unei liste de titluri din bazele de date ale bibliotecii) și de cercetări bibliografice (furnizarea de titluri din bazele de date și prelucrarea analitică a titlurilor relevante pentru tema de cercetare⁵).

Bibliotecile universitare de stat din România *furnizează referințe punctuale* în legătură cu accesul în bibliotecă, orarul de funcționare, colecțiile bibliotecii. Apreciam că *pupitrul de referințe* este în continuare prezent în spațiul bibliotecii, fie într-un loc distinct, într-o formă integrată (punct unic de deservire a utilizatorilor pentru referințe și circulația documentelor) sau în mediul online. Pagina *Întrebă bibliotecarul* este prezentă pe site-urile a 5 biblioteci universitare: Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București (BCU București), Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca (BCU Cluj), Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați, Biblioteca Universității „Gh. Asachi” din Iași și Biblioteca Universității Politehnica din Timișoara. Dintre acestea, doar Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați interacționează cu utilizatorii prin intermediul unui serviciu de chat online⁶. Aceeași bibliotecă folosește platforma Microsoft Teams atât pentru serviciul de chat cât și pentru livrare electronică de bibliografii și documente.

Bibliotecile universitare românești oferă utilizatorilor *servicii de asistență*, pe loc sau pe bază de programare, în legătură cu utilizarea bazelor de date online și catalogului de bibliotecă. Din cele 47 de instituții de învățământ superior de stat, 40 sunt membre în cadrul consorțiului Anelis Plus⁷. Accesul partajat la bazele de date online este disponibil utilizatorilor afiliați la acest consorțiu, atât din Intranet cât și de la distanță. În ceea ce privește automatizarea activităților de bibliotecă și prezența unui catalog online, constatăm că 21 dintre bibliotecile analizate folosesc softul de bibliotecă Liberty, 7 Aleph, 5 TinRead și 2 Koha. BCU București este singura care folosește Vubis, iar Biblioteca Universității „Aurel Vlaicu” din Arad a conceput un soft propriu în FoxPro (Figura 3).

Puține biblioteci universitare furnizează *servicii de instruire indirectă* care să ghideze utilizatorii în navigarea în bazele de date sau catalogul online. Instrumentele ajutoare, fie ele în format text sau video, nu ar trebui să lipsească de pe site-ul niciunei biblioteci. Figura 4 reflectă câte dintre bibliotecile universitare au investit timp pentru a elabora astfel de produse. Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați folosește tehnica screen-recording disponibilă din aplicația MS PowerPoint 2013 pentru a realiza ghiduri privind utilizarea catalogului online, a bazelor de date online și a softurilor de managementul referințelor. Biblioteca Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Iași a ales softul *ScreenCast-o-matic* pentru a crea tutoriale privind accesarea listelor bibliografice, livrarea electronică de documente sau citirea cuprinsului unor reviste.

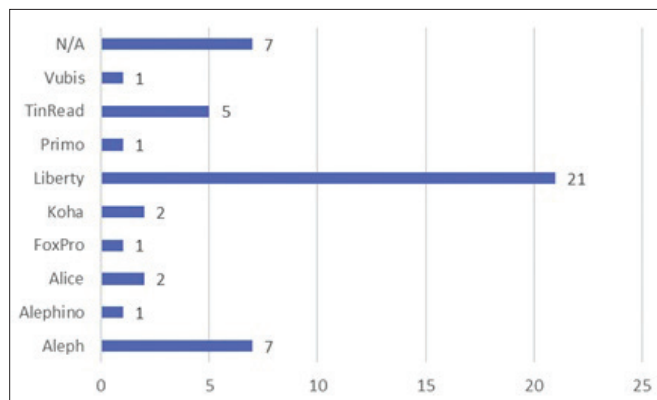

Fig. 3 Softuri integrate de bibliotecă folosite în bibliotecile universitare românești

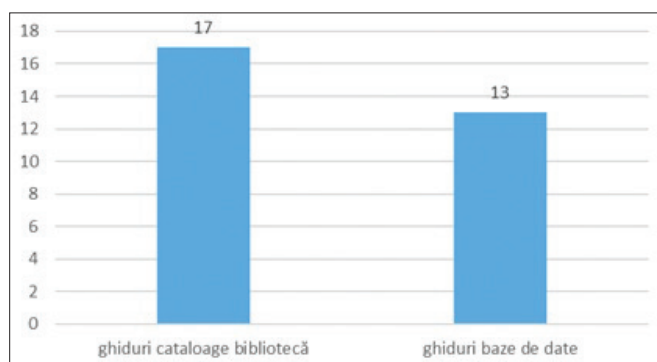

Fig. 4 Numărul bibliotecilor universitare care furnizează ghiduri de utilizare

BCU Cluj organizează tururi ghidate în bibliotecă și sesiuni de formare a utilizatorilor prin transmiterea unei solicitări prin e-mail. La BCU București, înscrierea ca utilizator nou este urmată de un tur ghidat pentru familiarizarea cu serviciile furnizate și organizarea colecțiilor bibliotecii. Formarea, instruirea, orientarea și îndrumarea utilizatorilor, asistența sau consultanța oferită de bibliotecar pentru identificarea informațiilor sunt prezente, într-o formă sau alta, pe lista serviciilor furnizate de bibliotecile universitare românești.

BCU București a fost pionieră în anul 2000 în ceea ce privește modelul de *referințe prin e-mail* folosind formularul online. După douăzeci de ani, descoperim că numai 5 biblioteci universitare folosesc acest model (BCU București, BCU Iași, BCU Cluj, Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați și Biblioteca Universității „Lucian Blaga”

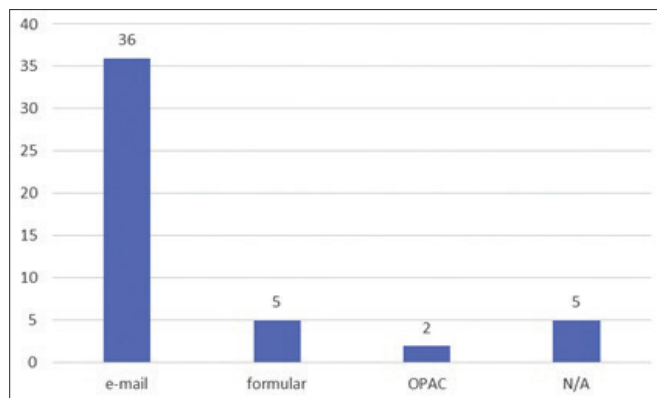

Fig. 5 Numărul bibliotecilor universitare care furnizează referințe prin e-mail

din Sibiu), 2 biblioteci asigură acest serviciu prin intermediul catalogului OPAC (Biblioteca Academiei de Studii Economice din București și Biblioteca Universității Naționale de Muzică din București), iar 36 menționează o adresă de e-mail pentru interacțiunea cu utilizatorul (Figura 5).

Proiectul REM-RO lansat în anul 2007 reprezintă un model colaborativ de serviciu de referințe prin e-mail. Găzduit pe site-ul Bibliotecii Universității „Dunărea de Jos” din Galați, REM-RO pune la dispoziția utilizatorilor un formular online prin intermediul căruia solicitarea este transmisă către partenerii din cadrul proiectului. Portalul REM-RO este punctul de intrare pentru serviciile de referințe ale bibliotecilor furnizoare din România⁸. Proiectul a demarat cu trei biblioteci partenerie (BCU București, Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați și Biblioteca Universității „Gh. Asachi” din Iași), în prezent, numărul acestora atingând cifra 11⁹.

Împrumutul interbibliotecar și livrarea de documente sunt prezente în lista de servicii furnizate pentru utilizatori. Majoritatea bibliotecilor universitare din România menționează pe site-urile lor prezența serviciului de împrumut interbibliotecar. Din păcate, puține evidențiază legătura către catalogul colectiv al bibliotecilor din România, ROLiNest, o resursă foarte utilă pentru buna desfășurare a acestui serviciu (doar 9 biblioteci). Livrarea electronică de documente este ambiguu prezentată pe site-urile bibliotecilor universitare. Serviciul se regăsește, de cele mai multe ori, în lista de servicii (scanarea documentelor). Alte biblioteci marchează în mod explicit prezența acestui serviciu pe site, cu ajutorul formularului online (BCU Cluj, BCU București, Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați și Biblioteca Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca).

Adoptarea serviciilor web 2.0 este un “must have” pentru biblioteca universitară contemporană. Utilizatorii frecventează regulat rețelele de socializare precum Facebook, YouTube, Twitter etc. Drept urmare, biblioteca ar trebui să fie la rândul ei prezentă în mediul care place utilizatorilor ei, pentru a se apropia mai mult de aceștia. Figura 7 ilustrează numărul bibliotecilor care au adoptat aceste servicii în portofoliul lor. În acest sens, Facebook poate fi considerat serviciul web 2.0 de top pentru bibliotecile universitare românești. Investigațiile efectuate au evidențiat faptul că instituția afiliată (universitatea) este mai bine reprezentată pe platformele de socializare, prin existența unei pagini Facebook sau a unui canal YouTube.

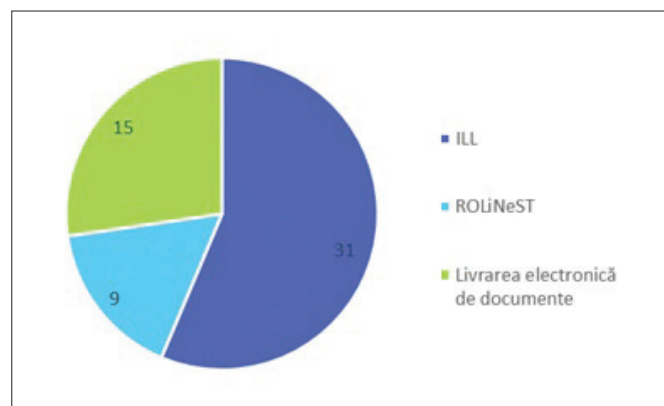

Fig. 6 Împrumutul interbibliotecar și livrarea electronică de documente

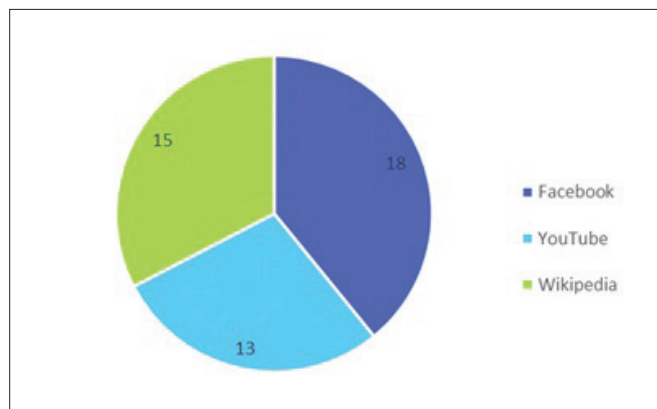

Fig. 7 Numărul bibliotecilor universitare românești prezente pe rețelele de socializare

Concluzii

Modificările survenite la nivelul colecției de referințe, procesul de automatizare a bibliotecilor și utilizarea unei infrastructuri tehnice pentru furnizarea de referințe aduc în prim plan o reconfigurare a serviciilor de referințe. Este evident faptul că asistăm la schimbări intense produse într-un ritm accelerat și la o expansiune inevitabilă a sistemelor de furnizare a informațiilor.

Studiul de față demonstrează un ritm lent de dezvoltare a serviciilor de referințe din bibliotecile universitare românești, tradiționalul dominând electronicul (furnizarea de referințe punctuale, elaborarea de bibliografii, orientarea sau îndrumarea utilizatorilor etc.). Modalitatea electronică de interacțiune se rezumă, de cele mai multe ori, la furnizarea unei adrese de e-mail, pe unele site-uri însă, chiar și această cerință minimă lipsește.

Descoperim o colecție de referințe online haotic organizată, în general. Bazele de date online apar în pagina principală, cu scopul de a îmbunătăți accesul electronic la informație, dar resursele bibliotecii nu sunt grupate clar, într-o secțiune distinctă. Resursele care implică o consultare mai complexă ar trebui să fie însoțite de un set minim de reguli de utilizare (cazul bazelor de date, catalogul online). Studiul arată că aproximativ 30% dintre bibliotecile universitare realizează tutoriale care ghidează utilizatorul în accesarea bazelor de date sau a catalogului de bibliotecă. Ghidurile de bibliotecă ar trebui realizate într-o manieră mai profesionistă, pornind de la un model personalizat și atractiv (*template*) care să conțină elementele de identificare instituționale. Informațiile trebuie să fie formulate clar, aerisit și coerent, iar imaginile (capturile de ecran) nu trebuie să lipsească din conținutul materialului. Pe de altă parte, considerăm că trebuie să rupem barierele și să trecem la un alt nivel, prezentarea video a informațiilor, folosind tehnologiile *screenrecording*. Studiul de față demonstrează că doar două biblioteci universitare românești folosesc aceste tehnologii. Tutorialele furnizorilor de baze de date sau ale unor biblioteci universitare prestigioase din străinătate pot constitui surse veritabile de inspirație.

Bibliotecile universitare trebuie să fie mai active pe rețelele de socializare pentru a fi aproape de utilizatori. Mai puțin de 50% dintre bibliotecile universitare analizate sunt prezente pe una dintre cele mai populare platforme de socializare, Facebook. Trebuie să fim conștienți de faptul că secretul unei biblioteci universitare de succes stă în capacitatea ei de a descoperi ce place și este de interes major pentru comunitate, a înțelege și exploata elemente inovatoare și de folos.

Succesul serviciilor de referințe nu este posibil dacă nu există o relație frumoasă și încheată între bibliotecă și comunitate, bibliotecar și utilizator, așa cum „nicio activitate intelectuală nu poate exista fără cărți [informații], fără bibliotecă”¹⁰.

Note:

1. CORAVU, Robert. Scurt istoric al evoluției bibliotecii universitare. În: *Buletinul Fundației Urechia*. 2010, nr. 11, p. 28.
2. SMITH, Linda C. Reference services. În: MCDONALD, John D. ; LEVINE-CLARK, Michael (ed.), *Encyclopedia of Library and Information Sciences*. Vol. 6. 4th ed. Boca Raton, FL : CRC Press, 2018, p. 3914.
3. CORAVU, Robert. Produse și servicii de informare. În: REGNEALĂ, Mircea (coord.), *Tratat de biblioteconomie, vol. II, p. a II-a : Managementul colecțiilor și serviciilor de bibliotecă*. București : ABR, 2016, p. 456.
4. MARCU, Angela. *Noi tendințe în serviciile de referințe din biblioteci : sinteză documentară*. București : Asociația Bibliotecarilor din Învățământ-România, 2006, p. 72. ISBN 978-973-85962-3-8.

5. BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ „LUCIAN BLAGA” CLUJ-NAPOCA. *Bibliografii la cerere* [on-line]. [accesat la: 30 decembrie 2019]. Disponibil la: <https://www.bcucluj.ro/ro/servicii/bibliografii-la-cerere>.

6. Serviciul funcționează în regim multi-agent și este disponibil prin intermediul platformei onWebChat

7. Asociația Universităților, Institutelor de Cercetare-Dezvoltare și Bibliotecilor Centrale Universitare din România

8. IANUȘ, Mariana ; CORAVU, Robert. Proiectul REM-RO (Referințe prin E-Mail – România). În: *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării*. 2005, vol. 1, nr. 4, p. 48.

9. Bibliotecile partenere REM-RO sunt menționate la adresa: <https://biblioteca.ugal.ro/index.php/ro/e-servicii/proiectul-rem-ro?view=article&id=134&catid=2>

10. REGNEALĂ, Mircea. *Studii de biblioteconomie*. Constanța : Ex Ponto, 2001, p. 37.

Need of Reference Services

- It save the time.
- It gives relevant information to the enquirer.
- It is a valuable services for the research scholars.
- Answer the queries of the readers.
- Provide personal guidance how to consult the reference sources.
- Encourage the optimum use of the library collections.
- Cooperation between Readers and the Staffs.

Organization of Reference Section/Department

- Location of reference section
- Reference librarian and staff
- Reference sources
- Reference service and referral service
- Reference records
- Evaluation

Reference Desk - Key Performance Indicators

- Effective teamwork
- Intellectual accessibility of service
- Physical accessibility of service
- Provision of relevant information
- Use of service
- User satisfaction

Sursa: <https://www.slideshare.net/somipam123456/reference-services-71914154>

Adolescenții și lectura (I)

drd. Ioana FRUNTE-LATĂ

Universitatea din București. Facultatea de Litere. Școala Doctorală

Biblioteca Județeană „Panait Cerna” Tulcea – șef birou

Biroul Împrumut carte pentru adulți și copii. Colecții Speciale. Depozitul Legal Local

email: fruntela@yahoo.com

1. Adolescenții – grup social

Ignorați multă vreme de politicile publice, tinerii au devenit un segment de populație important la nivel european și internațional. Contextul în care s-a produs această schimbare este îmbătrânirea populației și, prin urmare, rolul tot mai relevant pe care tinerii îl joacă în lumea contemporană.

Literatura de specialitate din științele sociale vorbește despre o identitate de grup manifestată printr-o cultură sau chiar subcultură a tinerilor exprimată prin termeni precum *cohortă* sau *trib* pentru a desemna acele caracteristici, practici și modele de comportament comune categoriei la care ne referim.

Ca subcategorie a tinerilor, adolescenții (14-18 ani) se remarcă prin valori și practici diferite de celelalte grupe de vârstă, prin probleme cu care se confruntă în perioada de tranziție de la copilărie la maturitate.

S-a vorbit și s-a scris mult despre existența conflictului dintre generații cauzat, pe de o parte, de dorința firească a adolescenților de a-și manifesta independența față de părinți, familie și, în general, față de orice formă de autoritate, iar pe de altă parte de nepriceperea adulților de a-i face pe adolescenți să simtă că pot avea încredere în ei, că le pot spune totul știind că vor primi înțelegere și toleranță. Rezolvarea acestui conflict, așa cum pe bună dreptate afirmă Françoise Dolton, stă în capacitatea adulților de a rămâne fideli ideilor adolescenților care au fost pentru că „[...] ei sunt aceia care ne ajută să nu ne pierdem încrederea în oameni. Îi întâlnim în viață dar și în cărți. Când un adolescent se adresează unui adult, în cel din urmă trebuie să se audă din nou amintirile perioadei în care avea vârsta adolescenței.”¹

Vârsta adolescenței, a trecerii de la copilărie la maturitate este deosebit de importantă, poate la fel de importantă ca trecerea de la viața intrauterină la cea de nou-născut. Este vârsta la care ființa umană este deosebit de fragilă, din acest

motiv și limitele ei sunt neclare: începe la 12 sau la 14 ani? Se încheie la 18, la 20 sau chiar la 25 de ani? În plus, în multe studii de specialitate se face diferența dintre pubertatea (preadolescența) fiziologică, cu tendința de declanșare mai devreme decât odinioară și pubertatea în sens social care variază după epoci și locuri.

Adolescenții își construiesc o imagine ideală despre sine, bazată pe criterii de apartenență la un grup, modă, morală și valori, văzute toate ca modalități de afirmare.

Dilemele identitare, de statut social, problemele de imagine și respect în cadrul grupului de apartenență, de independență sau distanță față de autorități (părinți, profesori, reprezentanți ai instituțiilor) sunt exemple de provocări pe care adolescenții le au de trecut în perioada de maturizare și integrare în societate, ca cetățeni activi și responsabili.

Influența mediului în care adolescenții trăiesc, a persoanelor cu care aceștia interacționează este mult mai mare decât în cazul altor categorii de vârstă. Putem spune că, în raport cu normele sociale, tinerii adolescenți se află într-o relație de permanentă negociere, iar intensitatea tensiunilor dintre vechi și nou, dintre trecut și prezent este la cote maxime tocmai la vârsta adolescenței. Ei sunt predispuși la negare și au reflexul respingerii rapide a tot ce este vechi și de acceptare fără rezerve a ceea ce este nou, mânați fiind de dorința de afirmare a propriei personalități, de respingere a modelelor impuse, de manifestare a creativității și de expansiune a potențialului intelectual.

Perioada adolescenței este perioada de maxim a creșterii capacităților perceptive și de reprezentare. Se dezvoltă foarte mult sensibilitatea auditivă în sensul reproducerii și înțelegerii

Sursa: <https://ziarullumina.ro/galerie/de-ce-citesc-tinerii-tot-mai-putin-literatura-25571.html>

Sursa: <https://parintedeadolescent.ro/2020/07/07/cum-ii-facem-pe-adolescenti-sa-citeasca-un-foarte-mic-ghid-pentru-parinti/>

nuațelor din vorbire. Se dezvoltă gustul, mirosul, simțul tactil, ceea ce duce la o restructurare a proceselor percepției, aceasta fiind clar potențată de interesul stârnit de un anumit domeniu, obiectiv sau problemă. Atenția voluntară se dezvoltă în timp ce atenția involuntară și cea post-voluntară își modifică aspectul și devin mult mai eficiente. Crește spiritul de observație iar memoria, îmbogățită cu cea logică, operează acum mai frecvent cu reprezentări și noțiuni din ce în ce mai complexe. Actualizarea este mai rapidă și datorită faptului că procesarea informației devine mai structurată. Acest fapt are consecințe asupra capacității de învățare care devine de 4-5 ori mai eficientă decât în primii ani de școală. Adolescentul își dezvoltă numeroase abilități intelectuale cum ar fi capacitatea de argumentare și contra-argumentare, capacitatea de demonstrare sau cea de a elabora ipoteze iar limbajul cunoaște și el, în această perioadă, o dezvoltare deosebită.

Caracterizată de declinul autorității paternale și familiale, adolescența aduce cu sine o creștere a abilităților sociale. Capătă un rol important grupul de prieteni iar capacitatea de comunicare care era mai dezvoltată la fete, devine acum importantă și pentru băieți. Dacă în adolescența timpurie părinții rămân un factor important al echilibrului emoțional și material, în cel de-al doilea stadiu al socializării apare o stare conflictuală atât pentru familie cât și pentru adolescent. Această stare conflictuală este generată de nevoia de independență a adolescentului. Temele principale de conflict nu se rezumă, totuși, doar la independența materială ci se extinde și la diferențe de viziune asupra vieții sociale, interferența părinților în munca școlară sau în viața afectivă a adolescentului. Dezvoltarea socială a adolescentului este influențată atât de zona geografică, de locuire (urbană sau rurală) și culturală în care trăiește adolescentul, cât și de perioada istorică sau timpul în care se găsește.

2. Lectura în viața adolescenților

Este unanim acceptată definiția lecturii ca proces cognitiv complex de decodare a unor simboluri având ca scop construirea sau derivarea unor sensuri și înțelegeri, proces care necesită

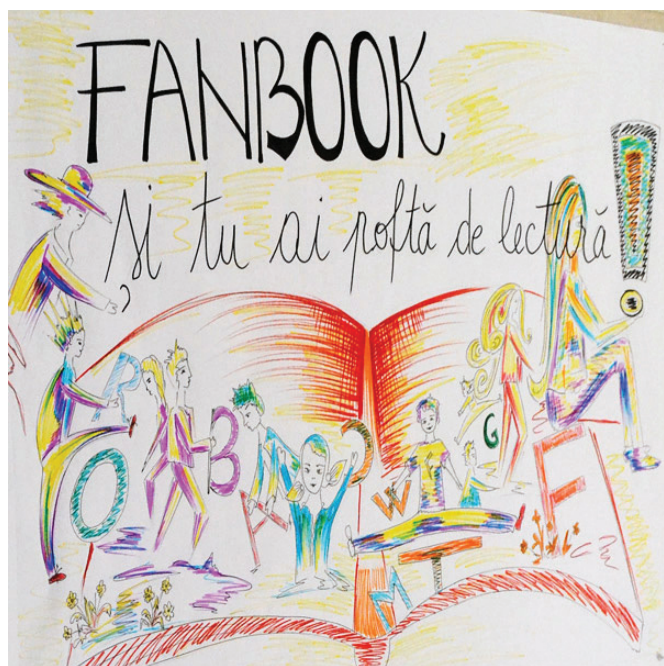
creativitate și analiză critică. Folosită în actul comunicării, în schimbul de idei și informații, lectura contribuie la îmbogățirea limbajului, la nuanțarea și dezvoltarea exprimării.

Despre beneficiile lecturii, despre satisfacțiile pe care aceasta le oferă cititorilor s-a scris mult. Pe cât de simplu pare actul lecturii, pe atât de complex dar în același timp și benefic este pentru creierul uman. Cei care citesc nu sunt niciodată singuri, iar scufundarea în lectură îi face să trăiască întâmplări și emoții care, prin interacțiune, pot părea mai adevărate decât realitatea însăși. Lectura este „parcursul străbătut de cititor spre cunoaștere prin dialectica ideilor conținute în acea carte, pe drumuri uneori aride cu rătăcirii labirintice. La capătul drumului, al tunelului, poate fi uneori o decepție, dar și un moment de jubilație intelectuală”². Iar *jubilația intelectuală* de care vorbește profesorul Mircea Regneală poate fi numită, în cazul lecturii de plăcere, *bucurie* sau *fericire* chiar.

Dar cititorii pasionați nu se nasc, ei cresc odată cu vârsta iar primii pași se fac sau ar trebui să se facă în școală, așa cum afirmă pe bună dreptate Brândușa Chelariu³. Pasiunea pentru lectură se formează iar una dintre condițiile necesare este aceea de a-i oferi tânărului cititor cartea care să răspundă așteptărilor sale. Asta înseamnă că cel care face recomandarea (fie că este profesor sau bibliotecar) trebuie să cunoască persoana respectivă, să realizeze procesul de diagnoză care, de multe ori, capătă o complexitate deosebită. În ceea ce privește numele *mecanismul producerii de cititori*, un rol deosebit de important îl joacă și părinții; un adolescent căruia i s-a citit în copilărie are toate șansele să devină un cititor pasionat.

Referindu-ne la biblioteci ca instituții ce intermediază lectura, amintim că în literatura de specialitate s-au dat diverse denumiri celor care frecventează bibliotecile pentru a-și satisface nevoile de informare, formare, educare dar și petrecere a timpului liber prin lectură, de la *cititori* la *utilizatori*, *beneficiari* sau chiar *clienți*. Înlocuirea paradigmei *cititor – lectură* cu cea de *utilizator – informație* a fost impusă de dezvoltarea rapidă a tehnologiilor informării și comunicării.

Pentru a evidenția unele tipologii ale cititorului sau utilizatorului, Octavian Mihail Sachelarie⁴ consideră, firește, termenii *cititor* și *utilizator* ca fiind echivalenți. Printre categoriile de utilizatori ai bibliotecilor publice sunt unele structurate după criteriul vârstă. În rândul acestora este și cea care include *copiii și tinerii* (preșcolarii, populația școlară, adolescenții și tinerii) iar „miza educației prin lectură a acestui public este fundamentală, presupunând formarea unui public adult competent social și cultural”⁵.

Fanbook

Sursa: <https://www.csrmindset.ro/wp-content/uploads/2017/07/100lei.jpg>

Sursa: <https://cronicaromana.net/2016/09/27/romanii-repentini-la-cultura/>

Revenind la necesitatea cunoașterii profilului psiho-social al potențialului cititor pasionat, putem spune că, din păcate, cunoașterea utilizatorilor unei biblioteci, implicit a publicului tânăr este pe cât de necesară, pe atât de puțin abordată la noi în țară. Drept pentru care nu putem să nu fim de acord cu Robert Coravu atunci când subliniază că „nevoile și comportamentele utilizatorilor nu vor putea fi niciodată cunoscute altfel decât determinându-le și analizându-le cu ajutorul instrumentelor pe care statistica, sociologia, psihologia și alte științe ni le pun la dispoziție”⁶.

În ultimul timp se fac auzite din ce în ce mai multe voci (avizate sau mai puțin avizate) care vorbesc, uneori pe un ton alarmist, despre faptul că tinerii își pierd, treptat, apetența pentru lectură. Dacă unele date statistice par să confirme aceste temeri, ele trebuie totuși să fie nuanțate: în epoca tehnologiei informaționale pe care o trăim, însuși conceptul de *lectură* s-a schimbat, astfel încât putem spune că tinerii adolescenți de azi citesc dar citesc diferit față de tinerii de altădată.

Sursa: <https://pedagogoteca.ro/studiu-jumatate-dintre-romani-nu-au-citit/>

3. Abordări internaționale

În plan internațional există o preocupare permanentă pentru problematica lecturii în rândul adolescenților, preocupare ce se materializează în acțiuni de promovare a lecturii, realizarea de studii și cercetări care își propun să găsească răspunsuri la întrebări legate de atitudinea adolescenților față de lectură. În mediul virtual există numeroase site-uri, bloguri, platforme sau pagini pe rețele de socializare unde sunt postate informații, rezultatele unor studii monografice referitoare la practicile de lectură ale adolescenților din Franța, Belgia⁷, Canada⁸, Australia⁹, Germania¹⁰, Statele Unite¹¹, Marea Britanie¹² etc.

De exemplu, Centre National du Livre - CNL, organism al Ministerului Culturii din Franța, în colaborare cu Institute de Publique Sondage d'Opinion Secteur – IPSOS (organizație internațională specializată în cercetarea de piață și sondarea opiniei publice) au realizat, în anul 2016, studiul *Tinerii și lectură*.¹³ Realizat la scară națională pe un eșantion de 1.500 de tineri cu vârste cuprinse între 7 și 19 ani intervievați online, acest studiu retranscrie practicile lor de lectură, percepțiile, motivațiile și piedicile întâlnite în calea lecturii. Principalele concluzii au fost: 1. Tinerii citesc în primul rând pentru școală sau muncă (89%), dar și în timpul liber (78%); Citesc în medie 6 cărți pe trimestru și dedică lecturii aproximativ 3 ore pe săptămână din timpul lor liber. 2. Tinerii adoră să citească

(77%). Citesc mai ales de plăcere (55%) și, de asemenea, să se relaxeze (48%), să scape, să viseze (42%). Momentele preferate pentru lectură sunt seara înainte de culcare (85%) și în timpul sărbătorilor (62%). Se constată că rata de lectură în timpul liber scade brusc la vârsta de intrare la facultate iar concurența altor activități și lipsa de timp pe care acestea o generează este obstacolul major pe care îl întâlnesc tinerii care vor să citească. Mediul familial joacă un rol decisiv în practicile de citire: tinerii care apreciază cel mai mult lectura sunt cei care provin din familii în care, în primul rând tatăl și apoi mama sunt, de asemenea, cititori pasionați și le-au spus povești când erau mici, acolo unde părinții au cel mai mult control asupra utilizării internetului de către copii și tineri. Datele studiului relevă, de asemenea, că nivelul de educație și categoria socio-profesională a capului familiei, precum și numărul de cărți din biblioteca personală joacă un rol deosebit de important în practicile de lectură ale tinerilor.

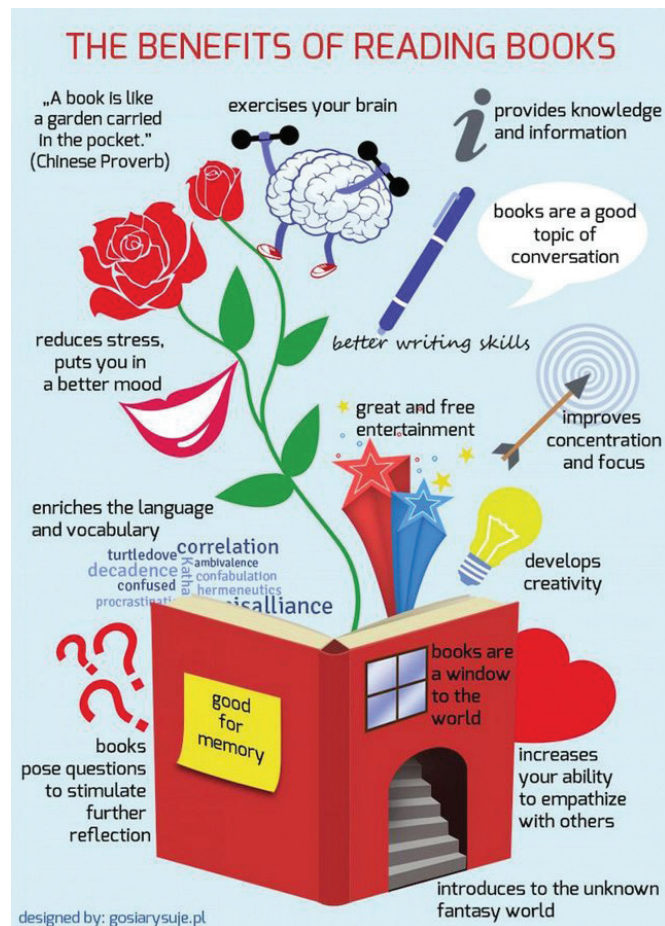
Doi ani mai târziu, au fost publicate rezultatele unei alte anchete comune IPSOS / CNL referitoare la tinerii adulți și practicile lor de lectură. Potrivit informațiilor postate pe platforma *Weeprep*¹⁴ – platformă dedicată elevilor francezi din colegii și licee¹⁵, doar 5% dintre tinerii cu vârsta cuprinsă între 15 și 25 de ani citesc numai într-un cadru școlar sau profesional, pentru 2/3 dintre liceeni părinții nu exercită niciun control în ceea ce privește folosirea de către ei a mijloacelor media și aproape toți citesc de plăcere, pentru a învăța sau pentru a descoperi lucruri noi.

De cealaltă parte, numeroși profesori, bibliotecari, documentariști și librari încearcă să-i facă pe tineri să descopere literatura contemporană. Din această perspectivă sunt organizate întâlniri, ateliere și dezbateri în prezența autorilor. La întrebarea *Ce citesc tinerii?* studiul răspunde că aceștia continuă să citească și cărți tipărite dar sunt mai interesați de cărțile electronice. Astfel, 47% dintre ei au citit cel puțin o carte în ultimele 12 luni. Apoi, tinerii sunt nestatornici în ceea ce privește alegerea lecturilor – le place să schimbe genurile literare și pendulează între romanul SF și BD-uri, trecând prin cărțile manga. Din acest punct de vedere, se constată că în rândul elevilor de colegiu benzile desenate și manga suplinesc romanul. În schimb, absolvenții de colegii își îndreaptă preferințele mai degrabă către roman, în special SF și cele imaginare (*literatura YA – young adults*).

Sursa: <https://www.bez.es/66807118/Del-papel-al-ePub-.html>

În ceea ce privește timpul dedicat lecturii, CNL indică o diferență de 50 de minute între copiii *favorizați de soartă* (cei care provin din familii în care lectura este o practică obișnuită) și cei mai puțin favorizați. Prin urmare, *factorul părinte – cititor* influențează comportamentul tinerilor, mai ales dacă este vorba de tată (cei doar 18% tați care citesc constant, față de 48% mame, duc la un procent de 86% copii cărora le place să citească, mai mare cu 9 față de medie).

Sursa: <https://www.bookuria.info/infografic-beneficiile-lecturii/>

Pentru a facilita accesul la lectură al unui număr cât mai mare de tineri, Ministerul Culturii din Franța organizează, de 5 ani, o manifestare națională gratuită, populară și festivă, în care cărțile părăsesc locurile obișnuite pentru a se întâlni cu copiii și tinerii cărora să le transmită plăcerea lecturii, manifestare ce poartă titlul *Partir en livre*. În afara acestei manifestări, se poate miza în continuare pe bibliotecile municipale dar frecventarea acestora este supusă principiului proximității, la fel ca și comerțul de carte din librării. Mai mult, tehnologia și accesul la aceasta variază de la o localitate la alta și depinde, în mare măsură, de politica culturală a comunităților locale. Din acest motiv, comerțul online de carte se plasează pe locul 3 (48%), după supermarketuri (76%) și librării (68%).

Folosindu-se de tehnologie, numeroși tineri recurg la rețelele sociale pentru a-și împărtăși pasiunea pentru lectură. Fie că sunt *booktubers*¹⁶ sau *instagrammers*¹⁷, sunt plini de inventivitate în încercarea de a-i face și pe alții să prindă gustul pentru citit.

Pe de altă parte, adolescenții sunt adepți ai ficțiunii și evoluează pe platforme dedicate scrierii sau lecturării de capitole sau texte integrale inspirate din universul unor cărți celebre (iar *Harry Potter* este doar cel mai frecvent exemplu).

Concluzia la care se ajunge, în cele mai dese cazuri, este că lectura continuă să atragă adolescenții, atât timp cât scrierile dedicate lor vor fi de calitate și atât timp cât vor exista factori implicați în promovarea lecturii.

4. Preocupări românești

În România au existat în ultimii ani preocupări pentru studiul fenomenului lecturii în rândul tinerilor mai mult la nivel teoretic, acordându-se atenție în principal lecturii instituționalizate, ca mijloc de instrucție și educație.

Un exemplu în acest sens este participarea României în anul 2006, alături de alte 10 țări, la Proiectul internațional ADORE¹⁸. Acesta a fost propus de o echipă de cercetători din Germania, ca urmare a rezultatelor slabe din domeniul abilităților de lectură obținute de adolescenții din mai multe țări din Europa. În cadrul proiectului, 35 de specialiști din universități și centre de informare a adulților au încercat să definească criteriile ce guvernează în școală buna practică a lecturii. Luându-se în considerație obstacolele pe care le întâmpină cititorul slab performant legate de decodarea, înțelegerea textului, citirea critică, alfabetizarea digitală, abilități metacognitive de lectură și de învățare, crearea și folosirea în familie a contextelor comunicaționale legate de citit, motivarea / implicarea în actul lecturii, dezvoltarea încrederii în sine ca cititor, răspunsul emoțional la textele literare, s-au stabilit în final 16 elemente cheie în instruirea de calitate a adolescenților care *se luptă* cu lectura. Printre acestea s-au regăsit:

- crearea unui model încurajator de interacțiune între profesor și elev și între elevi;
- evaluarea constantă și sistematică a elevilor;
- implicarea elevilor în procesul de planificare a învățării;
- expertiza profesorului și formarea lui profesională;
- alegerea unor materiale care să trezească interesul elevilor;
- predarea tehnicilor cognitive și metacognitive de lectură;
- sprijinul multifuncțional;
- sprijinul comunității;
- crearea unui mediu de lectură stimulativ.

S-a stabilit că elementul cheie, *crearea unui mediu de lectură stimulativ* trebuie să aibă trei piloni de susținere:

- oferte de lectură interesante, potrivite profilului cititorului care are probleme cu lectura (cărți preferate de marea majoritate a adolescenților, scrieri nonficionale, cărți comice, ecranizări, cărți audio, cărți interactive, ziare, cărți de benzi desenate);
- locuri speciale care să stârnească interesul pentru lectură (colțul de lectură amenajat pe un hol al școlii sau într-o librărie, cititul o noapte întreagă în școală sau în bibliotecă, cortul cititorului, tabără focalizată pe lectură, întâlniri cu autori etc.);
- orientarea lecturii către domenii și interese diverse.

În ultimii ani s-a constatat o revigorare a activităților ce au vizat atragerea la lectură a tinerilor și dezvoltarea pieței de carte, ca măsuri pentru combaterea analfabetismului funcțional. Ne referim aici la o inițiativă legislativă denumită *Pactul pentru carte* lansată la sfârșitul anului 2018. Inițial, *Pactul* prevedea un set de 10 măsuri:

- creșterea și actualizarea fondului de carte din bibliotecile școlare printr-o bugetare specifică;
- implementarea unor campanii publice care să promoveze cartea și care să ducă la conștientizarea importanței lecturii;
- acordarea unui suport financiar anual de 100 de euro fiecărui profesor pentru achiziționarea de cărți;

- TVA 0% pentru cărțile tipărite;
- reducerea TVA la 5% pentru cărțile în format electronic;
- acordarea a 50 de euro pentru achiziționarea de cărți fiecărui elev, la absolvirea primului an din fiecare ciclu școlar;
- scutirea de la plata impozitului pe venit pentru persoanele cu meserii cheie din industria de carte, asociate cu cele din domeniul cercetării sau informaticii;
- renunțarea la impozitul pe clădiri / taxe pe clădiri și impozitul pe teren pentru spațiile utilizate pentru librării în care vânzarea de carte reprezintă cel puțin 50% din cifra de afaceri;
- eliminarea impozitului pe clădiri / taxe pe clădiri și a impozitului pe teren pentru spațiile utilizate pentru funcționarea anticariatelor în care vânzarea de carte reprezintă cel puțin 50% din cifra de afaceri;
- instituirea anului 2019 drept *Anul Cărții* și lansarea programului național *România citește*, program inspirat din modelul polonez.

O altă măsură prevăzută pentru a stimula lectura în rândul copiilor s-a concretizat în *Legea 357/2018¹⁹ pentru instituirea anului 2019 ca Anul Cărții în România*. În *Anul Cărții* s-au desfășurat activități culturale și, totodată, s-a lansat Programul național *România citește*, program prevăzut a se desfășura pe perioada a 3 ani, în cadrul unităților de învățământ primar și gimnazial și presupunea organizarea de întâlniri săptămânale ale elevilor cu voluntari precum părinți, personalități publice, jurnaliști, organizarea de întâlniri bianuale ale elevilor cu scriitori români contemporani, de anvergură națională sau locală, care să lectureze fragmente din propriile creații literare.

În continuarea acestor inițiative legislative, în octombrie 2019 a fost înregistrat la Parlamentul României proiectul de Lege pentru instituirea *Anului Promovării Lecturii în România – 2020*. Din păcate, din cauza condițiilor generate de pandemia extinsă la nivel planetar, proiectul de lege nu s-a mai adoptat.

Sursa: <https://bookcaffe.ro/2019/03/22/lectura-refugiul-care-mi-da-putere/>

Este de semnalat și faptul că, începând cu anul 2017, sub egida Ministerului Educației Naționale din România se desfășoară *Olimpiada Internațională de Lectură*, organizată prin restructurarea formatului și a obiectivelor *Olimpiadei internaționale de limbă, literatură și spiritualitate românească* pentru clasele VII–XII. Această competiție se adresează elevilor cu vârste cuprinse între 13 și 19 ani (clasele a VII-a –a XII-a) și are ca obiectiv principal „încurajarea abordării de către elevi a lecturii ca abilitate de viață, prin intermediul textului ficțional, nonficțional și multimodal”²⁰.

Rămâne în continuare valabilă mențiunea cercetătoarei Florina Irina Dima: „[...] în țara noastră nu există o instituție care să evalueze și să analizeze constant situația lecturii și a rolului ocupat de cărți în viața tinerilor”²¹, cu toate că există unele instituții care realizează studii în care se fac referiri și la actul lecturii sau activități culturale la care participă și tinerii. Printre acestea se regăsește *Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală* care elaborează anual, începând cu anul 2005 *Barometrul de Consum Cultural*.

Facem câteva referiri la o cercetare întreprinsă de această instituție intitulată *Studiu privind atitudinea tinerilor față de obiectivele de patrimoniu cultural*²², deoarece grupul țintă vizat a fost cel care ne interesează, adolescenții cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani.

După cum subliniază autorii raportului de cercetare, obiectivele studiului au fost identificarea gradului de cunoaștere și înțelegere a patrimoniului cultural și atitudinea față de cultură a tinerilor, pe categorii de vârstă. S-a considerat că obiceiurile de consum cultural public ale tinerilor adolescenți se împart în trei categorii: activități culturale, activități de divertisment și relaxare și activități comunitare. La secțiunea *Stil de viață* au fost analizate practicile de consum ale tinerilor, practici ce includ pasiunile acestora, punându-se accent pe activitățile artistice.

Mersul la bibliotecă pentru a împrumuta cărți a fost inclus în categoria *activităților culturale*, categorie ce include modurile de petrecere a timpului liber care se bazează pe participarea la diverse evenimente culturale în spațiul public și pe consumul de produse / servicii ale instituțiilor culturale. Aceste activități au în principiu un caracter artistic sau educativ și se constituie într-o sursă a diferențierii sociale. Astfel, la întrebarea În ultimele 12 luni de câte ori ai fost la ...?, 29% dintre respondenți au spus că nu au fost niciodată la bibliotecă, 39% au fost de câteva ori sau chiar mai rar iar 32% au spus că au fost la bibliotecă lunar sau mai des. De remarcat este că cei mai mulți dintre respondenți au fost cel mai des la bibliotecă (32% au ales să facă acest lucru, 27% au vizitat un monument istoric sau sit arheologic, 17% au mers la un concert de muzică, 16% au mers la un muzeu sau la o galerie de artă și doar 12% au mers la teatru). Acest procent ridicat este posibil să aibă și cauze obiective, având în vedere numărul bibliotecilor existente în orașele din România, studiul cuprinzând doar adolescenți din mediul urban. Tocmai de aceea, la întrebarea În orașul în care te afli în prezent există...? 96% au răspuns că există bibliotecă, un procent mai mic doar cu 3 față de cel al răspunsurilor afirmative referitoare la existența unei biserici sau a unui parc. Ca stil de viață, lectura a fost cuprinsă în categoria activităților educative, alături de dezvoltarea personală, iar numărul celor care au spus că preferă să citească sau să învețe lucruri care prezintă interes sau care îi pot ajuta din punct de vedere personal sau în viitor a reprezentat doar 6% din numărul total al respondenților. Majoritatea (65%) au răspuns că preferă activitățile de relaxare (filme și seriale, plimbare cu prietenii, stat cu părinții, ascultat muzică). Prin urmare, lectura nu a fost privită și ca activitate de relaxare nici de către realizatorii studiului, nici de către respondenți. Nu este lipsit de interes nici procentul celor care au răspuns că în timpul liber scriu. Astfel, la întrebarea *Practici în timpul tău liber următoarele activități?* cei mai mulți respondenți (65%) au spus că fac fotografii, 36% au spus că desenează sau pictează iar pe locul trei a fost procentul celor care au spus că scriu poezii, povestiri, eseuri sau articole (24%).

În ceea ce privește consumul cultural non-public, realizatorii studiului au întrebat: În ultimele 12 luni, cât de des...? cu variantele: *te-ai uitat la televizor, ai ascultat muzică în general, ai citit cărți și ai jucat jocuri pe calculator / laptop sau consolă, telefon*. La această întrebare, 14% dintre respondenți au spus că au citit zilnic, 28% au citit săptămânal, 1% au citit o dată pe lună, tot 1% au spus că au citit doar de câteva ori pe an sau mai rar iar 9% au spus că nu au citit niciodată. Într-o proporție covârșitoare (90%), adolescenții români privesc zilnic la televizor.

Un alt aspect al stilului de viață al tinerilor este cel legat de utilizarea internetului. Astfel, la întrebarea: În ultimele 12 luni cât de des ai folosit internetul (pe computer / tabletă / telefon etc.) pentru... Facebook, Twitter, Instagram sau alte rețele sociale / pentru a comunica cu familia sau prietenii / pentru a căuta informații care să te ajute la școală / pentru e-mail / pentru a asculta muzică / pentru a viziona filme sau seriale / pentru a urmări concerte, spectacole, show-uri (de ex. YouTube / pentru a citi cărți / pentru a viziona sau descărca materiale pentru hobby-uri (documentare, articole, cărți online), 12% dintre respondenți au accesat zilnic internetul pentru a citi cărți, 20% au făcut săptămânal acest lucru, 25% lunar, 21% de câteva ori sau chiar mai rar, în timp ce 22% dintre respondenți au spus că nu au folosit niciodată internetul pentru a citi cărți. De asemenea, 24% au folosit zilnic internetul pentru a viziona sau descărca materiale pentru hobby-uri (documentare, articole, cărți online), 25% au făcut acest lucru săptămânal, 25% lunar, 12% doar de câteva ori pe an sau chiar mai rar, în timp ce 14% dintre respondenți au spus că nu au folosit niciodată internetul pentru a viziona sau descărca documentare, articole sau cărți online. Marea majoritate a respondenților (90%) au navigat zilnic pe internet pentru Facebook, Instagram, Twitter sau alte rețele sociale.

Interesante din punctul nostru de vedere au fost și răspunsurile referitoare la infrastructura culturală. Astfel, 45% dintre respondenți aveau în casă albume sau cărți de artă iar 11% aveau e-book reader. Cei mai mulți dintre respondenți aveau în același procent (96%) televizor, conexiune la rețea de internet sau smartphone.

Cât privește preocupările bibliotecilor pentru cunoașterea acestui segment de public, tinerii adolescenți, putem spune că, din păcate, acestea sunt rare și cu caracter local.

Amintim faptul că site-urile a două biblioteci județene au secțiuni dedicate adolescenților: Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj *AdolescentTEEN: pagina adolescenților*²³ și Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila - *Vocea tinerilor*²⁴ dar informația este săracă și neactualizată.

Dintre puținele studii locale realizate pe această temă amintim de cel realizat în anul 2016 de către Alina-Mihaela Creț, bibliotecar la *Colegiul Național „Liviu Rebreanu”* din Bistrița.²⁵ S-a dorit ca studiul să răspundă la întrebările: *De ce, ce și cât citesc, cum și de unde își aleg lecturile elevii de liceu?*

Concluziile cercetării au fost că, pe ansamblu, se poate spune că se citește. Se citește în general ficțiune, literatura documentară fiind slab conturată în preferințele de lectură. Nu se citește în locuri publice sau în bibliotecă, ci doar acasă. Sunt puțini cei care citesc aproximativ o oră pe zi iar noile tehnologii nu-i atrag pe elevii colegiului bistrițean nici cât îi atrage cartea tipărită. Internetul este folosit ca sursă de documentare, lectură informativă sau exploratorie care îi ajută pe elevi în rezolvarea unor teme școlare.

Sursa: <https://jenstratton.com/2019/06/11/summer-reading-challenge/>

Note:

1. DOLTON, Françoise; DOLTON-TOLITCH, Catherine; PERCHEMINIER, Colette. *Cuvinte pentru adolescenți sau complexul homarului*. Pitești: Paradigme, 2006, p. 63 [online], [accesat la: 15 iulie 2020]. Disponibil la: <https://www.scribd.com/doc/286260107/Cuvinte-Pt-Adolescenti-Francois-Dolto>
2. REGNEALĂ, Mircea. Cartea și lectura de-a lungul secolelor. În: *Tratat de biblioteconomie*. Vol. 2, partea a 2-a: *Managementul colecțiilor și serviciilor de bibliotecă*. București : A.B.R., 2016, p. 351
3. CHELARIU, Brândușa. *Strategii pentru (re)animarea interesului pentru lectură, în cazul adolescenților* [online], [accesat la: 12.07.2020]. Disponibil la: <https://www.wurmbrand.ro/wp-content/uploads/downloads/2011/11/Strategii-pentru-reanimarea-interesului-pentru-lectura-in-cazul-adolescentilor.pdf>
4. SACHELARIE, Octavian Mihail. O schimbare de paradigmă: De la cititor la utilizator. În: *Tratat de biblioteconomie*. Vol.2, partea a 2-a: *Managementul colecțiilor și serviciilor de bibliotecă*. București : A.B.R., 2016, p. 463
5. *Ibidem*, p. 466
6. CORAVU, Robert. De la teorie la practică: scurtă pledoarie pentru studiul utilizatorilor. În: *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării*, 2010, Nr. 4, p. 5 [online], [accesat la: 15 iulie 2020]. Disponibil la: <https://www.rrbsi.ro/index.php/rrbsi/issue/view/4-2010/pdf42010>
7. *La fureur de lire: site* [online], [accesat la: 11 iulie 2020]. Disponibil la: <http://www.fureurdelire.cfwb.be/>
8. LEBRUN, Monique. *Les pratiques de lecture des adolescents québécois* [online], [accesat la: 20 iunie 2020]. Disponibil la: <https://weeprep.org/romans-pour-ados-selecti->

on-estivale/?fbclid=IwAR2yK5fLIWm-HmPtjV0Ek0oikte-
kPV4DIzYm7PaXCHeBaSCIUOo0Mf-gag

9. MANUEL Jacqueline ; BRINDLEY, Sue. *Teenagers and Reading: Literary Heritages, Cultural Contexts and Contemporary Reading Practices* [online], [accesat la: 20 iunie 2020]. Disponibil la: https://books.google.ro/books?hl=ro&lr=&id=0j2lxxBBnEM-C&oi=fnd&pg=PR7&dq=teenagers+and+reading&ots=tplx-MEZuTp&sig=kty9zmHpQRL0MePxO5h_dA2asLw&redir_esc=y#v=onepage&q=teenagers%20and%20reading&f=false

10. *How often do you read a book?* [online], [accesat la 20 iunie 2020]. Disponibil la: <https://www.statista.com/statistics/381324/teenagers-frequency-of-reading-books-by-age-group-germany/>

11. ANDERSON, Porter. *New Report: American Teens Spend Less Time Reading*. [online], [accesat la: 20 iunie 2020]. Disponibil la : <https://publishingperspectives.com/2018/08/publishing-challenge-sharper-focus-less-time-reading/>

12. *Reading: Are teenagers faaling out of love with books?* [online], [accesat la: 19 iunie 2020]. Disponibil la : <https://www.bbc.com/news/uk-wales-50645357>

13. *Les jeunes et la lecture* [online], [accesat la: 20 iunie 2020]. Disponibil la: <https://centrenationaldulivre.fr/donnees-cles/les-jeunes-et-la-lecture>

14. cuvânt format prin alăturarea acronimului WEE (Work Experience Education) cu abrevierea cuvântului *preparation*

15. *Les jeunes et la lecture*. [online], [accesat la: 20 iunie 2020]. Disponibil la: <https://weeprep.org/les-jeunes-et-la-lecture-aujourd'hui/>

16. Acronim provenit de la cuvintele englezești book + You Tubers. Cei care postează recenzii de cărți pe site-ul web YouTube au devenit actori importanți pentru industria editorială, având în vedere influența lor asupra copiilor și adolescenților în promovarea lecturii și a consumului de cărți

17. formatori de opinie care postează imagini pe site-ul de socializare Instagram

18. ADORE – Teaching Struggling Adolescent Readers in European Countries a identificat cauzele performanțelor scăzute în domeniul cititului și al învățării, ale elevilor din cele 11 țări participante: Austria, Belgia, Estonia, Finlanda, Germania, Ungaria, Italia, Norvegia, Polonia, România și Elveția

19. PARLAMENTUL României. *Legea nr. 357 / 2018 privind instituirea anului 2019 ca „Anul Cărții” în România* [online], [accesat la: 19 iulie 2020]. Disponibil la: <https://lege5.ro/Gratuit/gmytimzygu4q/legea-nr-357-2018-pentru-instituirea-anului-2019-ca-anul-cartii-in-romania>

20. MINISTERUL Educației Naționale. *Regulament specific privind organizarea și desfășurarea Olimpiadei Internaționale de Lectură* [online], [accesat la: 17 iulie 2020]. Disponibil la: <https://www.edu.ro/sites/default/files/fisiere%20artico-le/24635%20Regulament%20Olimpiada%20Internationa-la%20de%20Lectura%202018.pdf>

21. DIMA, Florina Irina. *Criza lecturii literare și capitalismul cognitiv*, p. 110 [online], [accesat la: 20 iulie 2020]. Disponibil la: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V1806/pdf>

22. INSTITUTUL Național pentru Cercetare și Formare Culturală. *Studiu privind atitudinea tinerilor față de obiectivele de patrimoniu cultural* [online], [accesat la: 18 iulie 2020]. Disponibil la: https://www.culturadata.ro/wp-content/uploads/2018/12/Atitudinea_tinerilor_fata_de_patrimoniu.pdf

23. BIBLIOTECA Județeană Cluj. *AdolescentTEEN: pagina adolescenților* [online], [accesat la: 15 iulie 2020]. Disponibil la: <http://www.bjc.ro/paginaadolescentilor/index.php/ro/>

24. BIBLIOTECA Județeană Brăila. *Vocea tinerilor* [online], [accesat la: 15 iulie 2020]. Disponibil la: <https://www.bjbraila.ro/vocea-tinerilor/>

25. CREȚ, Alina-Mihaela. Comportamentul de lectură al elevilor Colegiului Național Liviu Rebreanu Bistrița. Studiu de caz. În: *Biblioteca: Revistă de bibliologie și știința informării*, 2016, nr. 5, p. 138-141.

Sursa: <https://universoabierto.org/2016/05/05/actitudes-de-los-lectores-ante-la-lectura-digital/>

Emil Cioran (8 aprilie 1911-20 iunie 1995), acest boem anacronic

drd. Cristina BACIU
Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș.
Compartiment Evidența Documentelor și Statistică de Bibliotecă
e-mail: bcm19701@yahoo.com

La 25 de ani de la trecerea în neființă, Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș îl omagiază pe Emil Cioran, filosof și scriitor român, considerat unul dintre cei mai importanți gânditori ai lumii secolului XX, încadrat în generația interbelică a mentorilor, alături de Noica, Eliade și Țuțea.

S-a născut la data de 8 aprilie 1911 în comuna sibiană Rășinari, iar din 1937 și până la încetarea sa din viață, în anul 1995, a trăit în Franța, fiind considerat unul dintre cei mai mari scriitori francezi de la Paul Valéry încoace. În 2009 Emil Cioran a fost declarat membru post mortem al Academiei Române.

Filosofia lui Cioran își trage seva din cele mai diferite tradiții: înțelepciune a Orientului îndepărtat și scepticismul antic, mistica creștină și moralismul francez, spiritualismul rus și filosofia germană a vieții. Cioran este tributari în mod special filosofiei germane a vieții, care a luat naștere din spiritul romantic la răscrucea dintre veacurile al XVIII-lea și al IX-lea, ca reacție la exigențele absolute ale rațiunii, și ale cărei forme de gândire sunt mai bogate și mai flexibile decât acelea ale logicii formale și ale oricărei ontologii riguroase. De numit aici sunt mai ales Arthur Schopenhauer și Friedrich Nietzsche, în calitate de deschizători de drumuri în filosofia vieții, George Simmel ca principalul ei reprezentant, apoi Oswald Spengler și Ludwig Klages ca purtători ai ideologiei filosofiei vieții. Cioran împărtășește cu ei convingerea că trăirea e nefalsificabilă, iar experiența și sentimentul primează

asupra intelectului, capabil adesea să deformeze și să înstrăineze realitatea.

Opera lui Cioran este o singulară dramă a lucidității, o luciditate împinsă până peste marginile ei, acolo unde, ea îmbracă haina coșmarului.

Volumele în limba română ale filosofului Emil Cioran sunt: *Pe culmile disperării* (1934), *Cartea amăgirilor* (1936), *Schimbarea la față a României* (1936), *Lacrimi și sfinți* (1937), *Amurgul gândurilor* (1940), *Îndreptar pătimăș* (1991), *Singurătate și destin* (antologie de texte îngrijite de Dan C. Mihăilescu, cu articole publicate în presa interbelică, Editura Humanitas, 1992), *Scrisori către cei de-acasă* (1995), *Țara mea. Mon pays* (scrisă în franceză, textul apare în România pentru prima oară în volum bilingv, în 1996, la Editura Humanitas). Întreaga operă a autorului se regăsește în colecțiile de documente ale Bibliotecii Județene Argeș.

Pe culmile disperării (lucrarea de debut, pentru care Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II, i-a decernat premiul pentru tinerii scriitori debutanți), însemna pentru Cioran un început, o exersare a obișnuinței de a coabita cu dezastrul existențial, simțit atunci, ca o formă de protecție a ființei. O carte în care meditația se zbate între speranța nimicului și disperarea totului, una în care se produce logodna abisului uman cu cel divin. Ca și la Noica, se poate vorbi despre însingurarea și izolarea lui Cioran, petrecute, însă, pe două planuri, în sine și în Absolut. Discursul eseistului devine un fel de exercițiu de sinceritate, transformat, spre sfârșit în spovedania unui învins de Absolut.

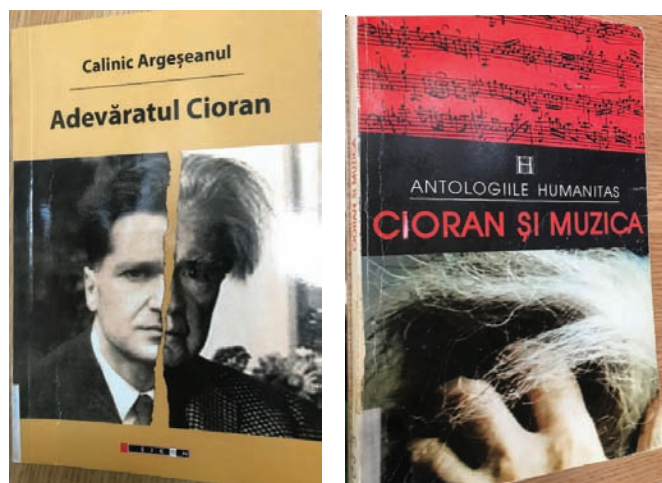
Pierderea copilăriei este descrisă ca o dramă cu efecte de durată asupra înțelegerii de sine și de lume: „Iubeam enorm acest sat. Când a trebuit să-l părăsesc, la vârsta de zece ani, ca

să merg la liceu, la Sibiu, o lume s-a prăbușit în mine... Pe atunci îmi plăceau cel mai mult țărani și ciobanii; aveam un adevărat cult pentru ei, iar când a trebuit să părăsesc lumea aceea, am avut presimțirea clară că ceva ireversibil se prăbușise pentru mine”. Aflat la o vârstă matură, Emil Cioran emite următoarea formulare paradoxală și poate cu atât mai realistă: „Dacă aș fi avut o copilărie tristă, aș fi fost mult mai optimist în gândurile mele”.

În culegerea de eseuri și aforisme *Cartea amăgirilor*, autorul demască necruțător iluziile atotprezente și autoamăgirile, ce abia fac existența posibilă, și în al cărui centru găsim totuși o apoteoză, fără pereche, a muzicii. Cioran identifică în muzică un mijloc deosebit de potrivit pentru a sfărâma lanțurile dureroase ale individuației, singurătatea conștiinței. În același an, Cioran redactează la București o a treia lucrare, remarcabila scriere politică *Schimbarea la față a României*, unde autorul dezvoltă pentru țara sa un fel de program, după care o „cultură mică” poate printr-un „salt istoric”, printr-o „ruptură fecundă”, să devină o cultură care să aibă un „sens istoric”.

În anul 1940 apare la Sibiu ultima sa carte scrisă în românește, *Amurgul gândurilor*, unde autorul reia cu ajutorul unei limbi neobișnuit de expresive, teme deja cunoscute: suferința dureroasă a singurătății și a înstrăinării, în sens atât geografic, cât și metafizic. În același an, Cioran începe să scrie *Îndreptar pătimaș*, ultima carte redactată în românește, care va apărea abia în 1991, la editura Humanitas. Tema centrală fiind singurătatea omului, care, oscilând între plictis metafizic și silă de viață, este condamnat să ducă o existență absurdă.

Cioran este unul dintre marii privilegiați ai cuvântului; el a intrat pe poarta cea strâmtă a eternității în caleașca a două idiomuri, devenind deopotrivă filosof francez de origine română și gânditor român de expresie franceză.

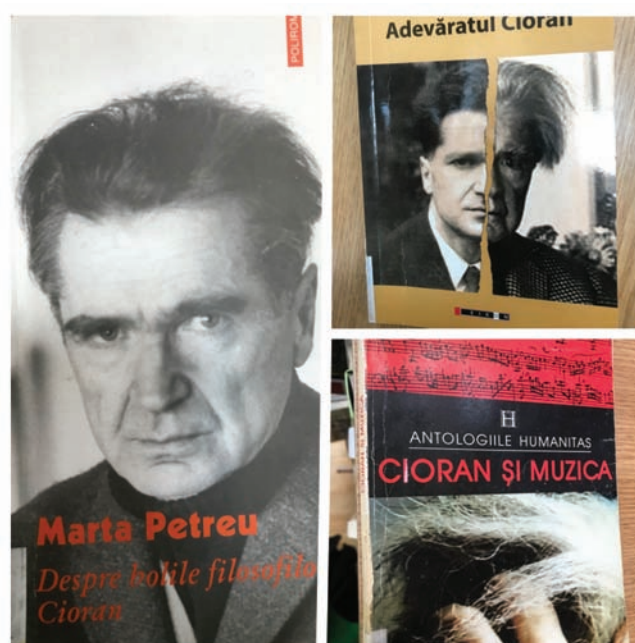
În 1947 Emil Cioran se stabilește definitiv la Paris. Din acest moment va publica numai în limba franceză, operele lui fiind apreciate nu numai pentru conținutul lor, dar și pentru stilul plin de distincție și finețe al limbii. În 1949 îi apare la Editura Gallimard (cea care îi va publica majoritatea cărților sale) prima lucrare scrisă în limba franceză, *Précis de décomposition* (*Tratat de descompunere*), distinsă în 1950 cu premiul *Rivarol*, pentru cea mai bună carte redactată de un străin în limba franceză. Cioran este celebrat ca adevăratul filosof al nimicului și al absurdului, cartea sa atestând o criză autentică și profundă a spiritului epocii.

Câteva mari teme străbat opera lui Emil Cioran, acestea fiind: obsesia absolutului, viața ca expresie a exilului metafizic al omului, refuzul consolidării prin credință, sensul tragic al istoriei, păcatul originar, contingența ființei umane, sfârșitul civilizației.

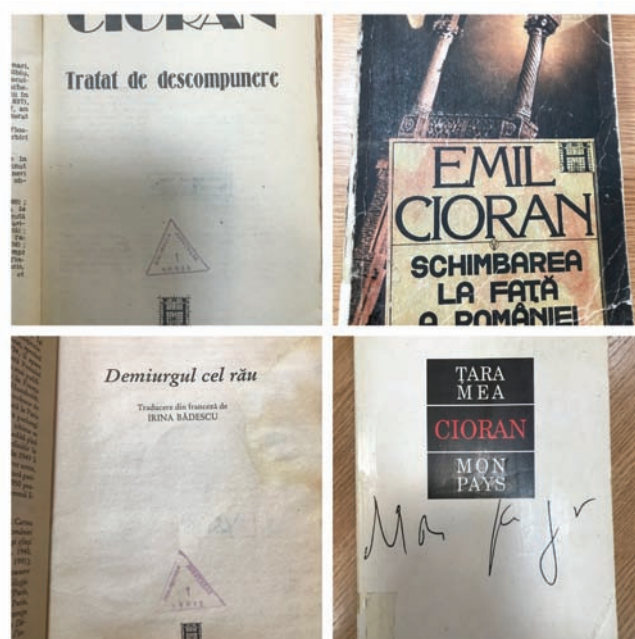
Dintre numeroasele opere scrise în limba franceză, apărute la renumita editură Gallimard din Paris amintim: *Silogismele amărăciunii* (1952), *Ispita de a exista* (1956), *Istorie și utopie* (1960), *Căderea în timp* (1964), *Demiurgul cel rău* (1969), *Despre neajunsul de a te fi născut* (1973), *Sfârtecăre* (1979), *Exerciții de admirație: eseuri și portrete* (1986), *Mărturisiri și anateme* (1986), *Caiețe: 1957-1972* (1997, cu o prefață de Simone Boue).

Cu înțelepciunea sa trecută prin toate spaimele lumii, Cioran știa însă, din *Mahabharata*, un verdict la care ținea enorm: „Nodul destinului nu poate fi desfăcut; nimic pe lumea asta nu-i urmarea faptelor noastre”. Și mai simțea că dacă nu ne este dat să-l întâlnim pe Dumnezeu, atunci trebuie să ne consolăm cu „dezmățul temporalității”.

Emil Cioran se înscrie în rândul celor mai faimoși pesimiști ai secolului trecut, lăsând în urma lui o operă fără egal despre neajunsul de a te fi născut.

Sursa imaginilor: arhiva personală a autoarei

Însemnări pe cartea românească veche din colecțiile Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș

Maria-Magdalena IONIȚĂ-ROȘOIU, bibliotecar
Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș. Sala Colecții Speciale
e-mail: *magda_vip2000@yahoo.com*

În literatura română veche, ca și în alte literaturi ale secolelor trecute, aspectul notelor este unul deosebit de divers. Astfel, alături de predoslovii, versuri la stemă, dedicații, titluri, subtitluri, intertitluri, ilustrații miniaturate, gravate, litere ornate, amprente sigilare, ex-librisuri, numele și semnătura autorilor, copiștilor, numele legătorului, traducătorului ș.a., însemnările pe cărți reprezintă un tip particular de notații în familia paratextului.

Dacă dedicația face parte din intimitatea textului propriu-zis, precedându-l, de regulă, paginii de titlu, exprimând o reacție afectivă a autorului prin care cartea aceea este dedicată unei sau unor persoane (ex.: fiului meu...), autograful se oferă cuiva pe una și aceeași carte, care devine unică prin această însemnare doar a ei.

Există însemnări pe cărțile vechi și manuscrise, care ne ajută să reconstituim perioade și momente istorice, oferind informații legate de dezvoltarea comunităților, relații sociale și familiale, proprietate, fenomene naturale etc. Însemnările sunt utile, în cazul lipsei foii de titlu, pentru identificarea anului, a autorului, copistului sau proprietarului. Majoritatea cărților au însemnări pe filele de început, altele la finalul acestora sau pe marginile lor, posibil ca urmare a lipsei colilor și instrumentelor de scris, destul de rare în acele timpuri. Acestea sunt scrise cu cerneală (neagră, roșie, albastră, violet), creion (negru, chimic), ori tuș (albastru, violet), iar alfabetul folosit este chirilic, de tranziție sau latin.

Ex-librisurile, însemnări referitoare la proprietate și la proveniența cărților, sunt cele mai interesante (inclusiv din punct de vedere artistic), prin ele identificând traseul pe care cartea l-a urmat în destinul ei: *ex-libris ștampilă* „EX BIBL. PRINC. CONST. KARADJA”, pe *Istoria Daciei*, Viena, 1818; *ex-libris sigiliu* „DOHOV. ICONOMOM CE. 1846”, pe *Liturghie*, Râmnic, 1817; *ex-libris etichetă* „ANTICARIAT. Bacău. Lei 400. 11 XII 1969”, pe *Teologia moralicească*, Blaj, 1796.

Ex-libris pe Istoria Daciei, Viena, 1817, [f.2]

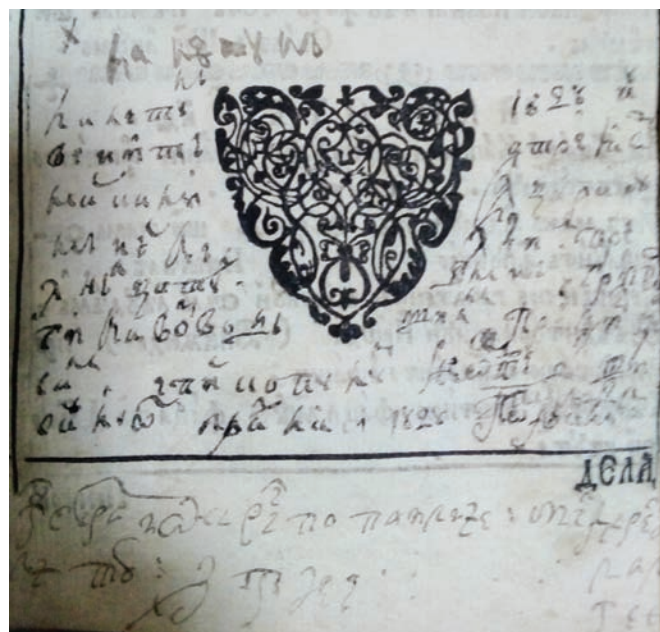

Ex-libris pe Liturghie, Râmnic, 1817, f.[2]

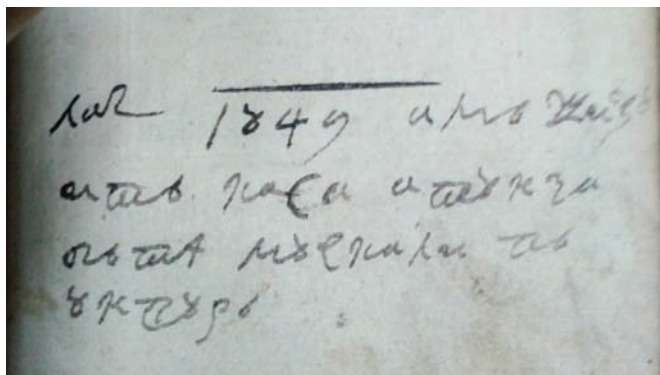

Ex-libris pe Teologia moralicească, Blaj, 1796, p.370

Întâlnim însemnări legate de schimbările de domnie „La leatu 1828 au venitu... moscali în Țata Rumânească în timpul prea Înălțatului Domnu Grigore Ghica Voevodu și a lu presfintii sale episcopului Neofit și s- au loat Brăila. 1828. Popoa Neculae”, *Psaltire, Râmnic, 1779*. „La leat 1849 am terminat casa atuncia bătea muscalu pe unguri”, *Ceaslov, Sibiu, 1822*.

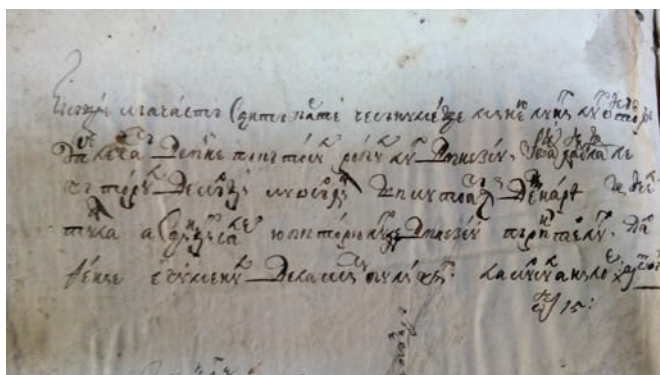

Însemnare pe Psaltire, Râmnic, 1779, f. 196 v

Însemnare pe Ceaslov, Sibiu, 1822, p. 381

Cărțile sunt cumpărate, dăruite, astfel numele donatorului rămâne pomenit „Acest sfânt minei l-am cumpărat eu (...) și l-am dăruit sfintei beserici ot sat Moroeni în leat 1837 fevr. 10” **Minei pe luna ianuarie, Neamț, 1830.**

Însemnare pe Minei pe luna octombrie, Ramnic, 1776, forzat 1

Dintr-o însemnare legată de căsătorie, aflăm că la Pitești, în 23 martie 1846, era protopop Costandin „Aici însemnare spre știință la anul 1846 mar(tie) 12 adecă o mie opt sute patruzeci și șase în luna lui mar(tie) în doosprezece zile m-am însurat eu ce mai (...) și am luat în căsătorie pe Ecaterina fata protopopului Costandin din Pitești. 1846 mar(tie) 23”, **Antologia, Tom II, București, 1827.**

Pe lângă însemnările ce țin de viața de zi cu zi descoperim note legate de evenimentele dramatice la nivel de comunitate (cutremure, boli, incendii, foamete). „La anu 1838 ianuar 12 zile s-au cutremurat pământul foarte tare și era noapte 4 ciasuri”; „La anul 1839(...) la 2 ½ ceasuri din noapte s-au cutremurat pământul foarte ca la 4 ciasuri”, **Acatist, Sibiu, 1810.** Sunt amintite perioade grele cu boli și foamete „La leat 1791 au fost o foame foarte mare și au agiunsu dubla de porumb t(a)l(eri) 32 și întru aceasta s-au întâmplat și au murit cei (...) ciumă în zilele lui Alexandru Costandin Voevod ce-și zice Moruzi”, **Minei pe luna februarie, Râmnic, 1779.**

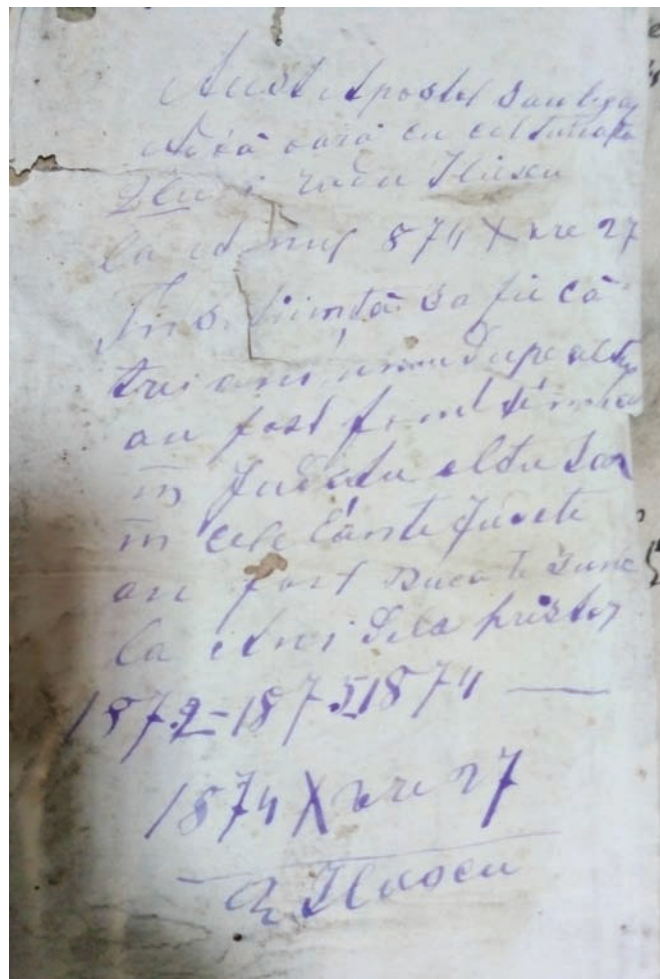
Din cauza folosirii lor mai intense, cărțile de cult se degradează, fiind necesară refacerea legăturilor așa cum aflăm dintr-o însemnare „Acest Apostol s-au legat a doua oară cu cheltuiala d-lui. Radu Iliescu la anul 874. X. 27”, **Apostol Blaj, 1814.** Uneori, cel care leagă face precizarea meseriei sale „Să se știe că acestă sfântă carte ce să numește mineiu luna lui octomvre s-au legatu de mine păcătosul robul lui Dumnezeu Toma legătorul de cărți cu osârdia și cu toată îndreptarea a sfinției sale iubitorului de Dumnezeu părintelui

Partenie egumenul de la schitul (...) la cursul anilor 1812 octomvrie 15”, **Minei pe luna octombrie, Râmnic, 1776.**

Reprezentând simple iscălituri sau evenimente, scrise corect sau cu greșeli, ordonat sau greu de descifrat, însemnările sunt particularități care ne vor conduce la forme de exprimare a mentalităților prin carte, a unui univers magic, pe care aceasta îl creează oriunde este prezentă.

Bibliografie:

TUDOR. Margareta. *Catalogul Cărții Vechi Românești din Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș (1642- 1830).* Pitești: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, 2007.

Însemnare pe Apostol, Blaj, 1814, cop. 3 int

Nicolae Steinhardt: monahul-bibliotecar de la Mănăstirea Rohia (II)

dr. Silviu-Constantin NEDELCU

Biblioteca Academiei Române. Serviciul Bibliografie Națională

e-mail: silviu.constantin.nedelcu@bibliacad.ro

III. Confiscarea de către Securitate a „cărților interzise” din biblioteca Mănăstirii Rohia

În urma acestor rapoarte și note de analiză, începute încă din 30 august 1979, Monahul Nicolae Steinhardt a fost chemat în data de 11 mai 1984, în fața organelor de anchetă ale Securității, unde a dat o declarație cu privire la conținutul fondului bibliotecii Mănăstirii Rohia.

Pentru importanța documentului vom reda textul integral al *Notei explicative* din 11 mai 1984:

„1984 mai 11

Notă explicativă a lui Nicu Steinhardt privind conținutul fondului bibliotecii Mănăstirii Rohia

Data în fața noastră astăzi, 11.05.1984

Notă explicativă

Subsemnatul Steinhardt Nicu-Aureliu, pensionar, domiciliat în București, sectorul 3, str. Ion Ghica nr. 3, fiul lui Oscar și al Antoanetei, născut la 29 iulie 1912, în legătură cu cele întrebate de organele Securității arăt:

La Mănăstirea Rohia îndeplinesc funcția (neplăcută⁵³) de bibliotecar. Mă ocup de organizarea, clasarea, fișarea celor 20.000 volume⁵⁴. Biblioteca aparține mănăstirii și este constituită, de-a lungul timpului, prin cumpărarea de cărți din fondul propriu și prin donații. Personal am donat și eu câteva sute de cărți bibliotecii Rohia, dintre care cărțile proprii pe care le dețin la domiciliul meu din București.

Deoarece printre cărțile donate de mine se află și unele primite de mine de la scriitorii români stabiliți în străinătate (și unele cu dedicație personală), am găsit cu cuviință să le separ de celelalte și să le păstrez într-un dulap aparte, încuiat aflat tot în bibliotecă, cheia având-o numai eu. Deși cărțile nu au un caracter cătuși de puțin dușmănos, mi s-a părut mai indicat să nu le trec în fișierul public și să le păstrez sub cheie, ca pe un fond special, așa cum există și în alte biblioteci publice din țara noastră și din străinătate. Acest lucru l-am făcut fără să știe starețul mănăstirii sau ceilalți viețuitori. Respectivul fond conține, după câte îmi dau seama, vreo 20 de cărți. Enumăr mai jos câțiva autori: Mircea Eliade (*Historie des croyances...*, *Traité de l'histoire des religions*), E. M. Cioran (*Écartèlement*), Ionescu (*Teatru*), H. Stamatu (*Versuri*), Sandală Stolojan (biografia lui Duiliu Zamfirescu) etc. Am mai pus deoparte aceste cărți și din considerentul că le-am socotit mai rare și de valoare, și pentru a evita punerea lor în circulație. Mai menționez că în același fond am inclus și unele cărți cu caracter religios primite de la Paris.

Precizez că în bibliotecă nu dețin lucrări manuscrise sau xeroxate, decât lucrări de diplomă sau cărți de cult românesc care nu se mai găsesc pe piață. Declar că manuscrisul meu confiscat în 1972 și restituit în 1975 nu l-am depus în bibliotecă

mănăstirii, se află în păstrarea mea. Aceasta este declarația mea pe care o dau, o subscriu și o mențin.

ss./N. Steinhardt

*Alex. Ciorănescu. Nu-mi aduc bine aminte de altele.

ACNSAS, fond informativ, dosar nr. 207, volum 6, f. 200⁵⁵.

Din această *Notă explicativă* pe care Monahul Nicolae a dat-o în fața organelor Securității reies următoarele idei despre biblioteca mănăstirii:

- avea funcția de bibliotecar al Mănăstirii Rohia, unde se ocupa de organizarea celor 20.000 de volume din bibliotecă;
- biblioteca a fost constituită prin cumpărarea de cărți și reviste, din fondurile mănăstirii, sau din donații;
- a donat câteva sute de cărți, din cele pe care le deținea la domiciliul său din București;
- a primit o serie de cărți ale scriitorilor români din exil, cu autograf, pe care le-a depozitat separat, într-un dulap la care doar el avea cheia;
- acest „fond special” nu era destinat publicului și nici nu era trecut în fișierul public pentru a evita răspândirea lor;
- între autorii ale căror lucrări se găseau în „fondul special” se numărau Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionescu, H. Stamatu, Sanda Stolojan, Alex. Ciorănescu ș.a.;
- starețul mănăstirii sau ceilalți viețuitori nu aveau cunoștință de existența sa.

La nicio săptămână de când Monahul Nicolae fusese chemat să dea explicații la Securitate în *Nota de analiză în DUI „Scriitorul”* din 17 mai 1984 s-a propus efectuarea unei percheziții la biblioteca Mănăstirii Rohia⁵⁶.

Dat fiind faptul că Monahul Nicolae a admis, în cadrul anchetei din 11 mai 1984, că „la biblioteca mănăstirii, al cărei custode este, a creat un «fond special» de cărți aparținând unor elemente ale emigrației române cum sunt Mircea Eliade,

Eugen Ionescu, Emil Cioran, Vlad și Sandală Stolojan, Paul Goma ș.a., la care nu au acces și alte persoane⁵⁷, au fost propuse de către organele de Securitate următoarele măsuri:

- Anchetarea lui Nicolae Steinhardt în vederea obținerii de informații suplimentare cu privire la „fondul special” (numărul de cărți și titlurile existente, dacă a existat o aprobare pentru constituirea fondului, ce persoane știu de existența sa și dacă starețul știe ceva în acest sens)⁵⁸;

- Percheziția bibliotecii mănăstirii în vederea identificării „fondului special”⁵⁹.

Într-o altă *Notă de analiză în DUI „Scriitorul” privind pe numitul Steinhardt Nicu Aurel* din 21 mai 1984 organele de Securitate menționează că „deținem o informare din care rezultă că la Mănăstirea Rohia s-ar fi constituit o «bibliotecă a emigrației române reacționare»⁶⁰. În continuarea *Notei* este adus în discuție faptul că Nicolae Steinhardt crease acel „fond special” fără știrea starețului mănăstirii⁶¹, și că „în acest fond de cărți pe care le ține într-un dulap separat a închis toate cărțile primite din străinătate sau cumpărate din țară [ale] unor scriitori români aflați în emigrație ca: Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Alex. Ciorănescu, Horia Stamatu, Sandală Stolojan, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca și alții, precum și cărți ale unor disidenți ruși ca: Saharov, Soljenițin, Zinoviev”⁶².

Remarcăm aici faptul că sunt menționați și niște scriitori ruși din exil, care nu fuseseră amintiți în notele și rapoartele anterioare. Totodată este reiterată măsura efectuării unui control la Mănăstirea Rohia „pentru a stabili natura cărților în așa-zisul «fond special»”⁶³.

Este amintit aici, între alte persoane cu care a intrat în legătură, și studentul teolog Mihai Milea, care l-a ajutat pe Monahul Nicolae la amenajarea bibliotecii⁶⁴.

Pe lângă măsurile anterioare au fost propuse altele noi, precum efectuarea unui „control la biblioteca Mănăstirii Rohia pentru a se stabili ce cărți sunt ținute de către Steinhardt N. în așa-zisul «fond special» și ridicarea materialelor cu conținut necorespunzător”⁶⁵, lucru de care trebuia să răspundă până la 30.V.1984 Maiorul I. Robu⁶⁶.

Acțiunile Securității erau destul de limpezi mai ales după ce intraseră în posesia informației că la Mănăstirea Rohia, în biblioteca organizată de Monahul Nicolae Steinhardt, exista un „fond special” constituit în mod ilegal și care trebuia confiscat.

IV. Lista cu cărțile confiscate din biblioteca Mănăstirii Rohia în 25 mai 1984

În ziua de 25 mai 1984 a fost încheiat un proces-verbal de confiscare a 21 de lucrări din biblioteca Mănăstirii Rohia de către „lt.-col. Bob Ion și cpt. Călina C-tin, ambii de la Inspectoratul Județean MI Maramureș, și mr. Rădulescu Ion din Inspectoratul MI București”⁶⁷.

Lista de cărți este detaliată în procesul verbal amintit și pe care o redăm integral aici:

1. Pliochtch: *Dans la carnavel de l'histoire*, 437 pagini.
2. Alexandre Soljenitsyne:
 - *Le premier cercle*, 376 pagini.
 - *L'erreur de l'Occident*, 126 pagini.
 - *Les droits de l'écrivain*, 89 pagini.
 - *Le chène et le veau*, 535 pagini.
3. Alexandre Zinoviev:
 - *Les hauteurs béantes*, 533 pagini.
 - *L'avenir radieux*, 280 pagini.
4. Andrei Sakharov, *Mon pays et le monde*, 95 pagini.
5. Nadejda Mandelstam:

- *Contre tout espoir. Souvenirs*, 437 pagini.

- *Contre tout espoir. Souvenirs II*, 304 pagini.

6. Vladimir Boukovsky, *Et le vent reprend ses tours. Ma vie de dissident*, 404 pagini.

7. Vladimir Volkoff, *le retournement*, 360 pagini.

8. Igor Chafarevitch, *Le Phénomène socialiste*, 343 pagini.

9. Monica Lovinescu, *Unde scurte, jurnal indirect*, 493 pagini.

10. Horia Stamatu, *Dialogos*, 43 pagini.

11. Emil Cioran:

- *Écartèlement*, 178 pagini.

- *De l'inconvénient d'être né*, 246 pagini.

12. Simion Cubolta, *Pietre de aducere aminte*, 110 pagini.

13. André Glucksmann, *Les maîtres penseurs*, 311 pagini.

14. Jean François Revel, *La tentation totalitaire*, 189 pagini.

15. Mira Simian, *Farmece*, 52 pagini.⁶⁸

În finalul procesului verbal este menționat faptul că cele 21 de cărți „au fost ridicate cu consimțământul ieromonahului Antonie Perța, locțiitorul starețului mănăstirii, și al lui Steinhardt Nicu Aurel, care a donat cărțile respective mănăstirii”⁶⁹.

Confiscarea celor 21 de cărți din „fondul special” al bibliotecii Mănăstirii Rohia este menționată și în alte note informative:

1. *Nota privind pe numitul Steinhardt Nicu Aurel* din 12 iunie 1984⁷⁰;

2. *Notă de analiză în DUI „Scriitorul”* din 30 august 1984⁷¹;

3. *Raport* din septembrie 1984⁷²;

4. *Notă de analiză în DUI „Scriitorul” privind pe numitul Steinhardt Nicu-Aurel* din 10 decembrie 1984⁷³.

V. Nicolae Steinhardt și activitatea sa ca bibliotecar în ultimii ani ai vieții sale (1987-1989).

După evenimentul neplăcut al confiscării celor 21 de cărți interzise, care a avut loc în 25 mai 1984, Securitatea l-a luat în urmărire în continuare pe acesta.

Într-o *Notă de analiză în DUI „Scriitorul” privind pe numitul Steinhardt Nicu-Aurel* din 23 iulie 1987 se spune că „pe perioada șederii la Mănăstirea Rohia, Steinhardt Nicu-Aurel are în continuare ca principală ocupație amenajarea bibliotecii”⁷⁴.

Securitatea, într-o altă *Notă de analiză în DUI „Scriitorul” privind pe numitul Steinhardt Nicu-Aurel* din 1 noiembrie 1987, confirmă faptul că Monahul Nicolae „se ocupă de amenajarea bibliotecii mănăstirii, care cuprinde circa 20 mii volume”⁷⁵.

Aceeași ocupație, aceea de bibliotecar, o avea și în anul 1988, pe lângă faptul că participa la slujbele mănăstirii, după cum reiese dintr-o altă *Notă de analiză în DUI „Scriitorul” privind pe numitul Steinhardt Nicu-Aurel* din 9 aprilie 1988⁷⁶.

Acesta s-a ocupat de bibliotecă până la moartea sa, care a survenit la 30 martie 1989, fiind „înmormântat în cadrul Mănăstirii Rohia din județul Maramureș”⁷⁷.

În loc de concluzii

Nu putem să nu remarcăm un singur lucru, și anume: nici măcar după ieșirea din închisoare, Securitatea nu l-a slăbit deloc pe Nicolae Steinhardt, călugărit la Mănăstirea Rohia din Maramureș în anul 1980, unde a primit numele Sfântului Ierarh Nicolae.

Astfel, încă din 1973 de când a început să frecventeze mănăstirea, s-a ocupat de amenajarea și organizarea bibliotecii.

După ce s-a stabilit definitiv în mănăstirea Rohia, și-a adus cu sine și o parte din cărțile sale de la București pe care le-a donat bibliotecii, în număr de câteva sute.

În timp ce se ocupa de organizarea bibliotecii, a creat și un „fond special”, fără știrea starețului Serafim Man, probabil pentru a nu-l pune în pericol pe acesta. Cărțile erau majoritatea ale autorilor români din exil dar și ale unor scriitori ruși dizidenți precum Soljenițin, Saharov ș.a.

Securitatea a aflat despre „fondul special” din informația furnizată de un scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor, care a făcut o vizită la mănăstire împreună cu alți colegi de breaslă. Acesta și-a notat toate informațiile cu privire la cărțile ținute la „fondul special” și le-a predat mai departe Securității, care l-a pus în urmărire.

Astfel, după ce a fost chemat să dea o declarație, în 11 mai 1984, Securitatea a luat măsura percheziției bibliotecii Mănăstirii Rohia în vederea confiscării cărților de la „fondul special”, creat de Nicolae Steinhardt.

Cele 21 de lucrări confiscate în baza procesului verbal din 25 mai 1984 au fost reținute de Securitate în vederea analizării (sic!) sau a restituirii lor.

Nu deținem informații privind parcursul acestor lucrări, și anume dacă ele s-au mai întors înapoi în biblioteca mănăstirii. Cert este că după acest nefericit eveniment, Monahul Nicolae Delarohia și-a continuat activitatea de bibliotecar în ultimii ani ai vieții sale, până când a închis ochii, pe 30 martie 1989.

O muncă de mai bine de 15 ani petrecută în biblioteca Mănăstirii Rohia ce așteaptă să fie scoasă la iveală într-o bună zi, după ce toată biblioteca va fi așezată în noul corp care se află în prezent în plin proces de construire.

Cert este că Nicolae Steinhardt a murit îmbrățișând două dintre cele mai frumoase vocații din lume: aceea de călugăr⁷⁸ și de bibliotecar.

Note:

53. Avem serioase îndoieli asupra autenticității acestui cuvânt ce apare în text, întrucât el însuși îi ceruse Starețului Serafim Man acest post, de bibliotecar.

54. Aceasta este prima informație oficială pe care o avem chiar de la Monahul Nicolae cu privire la numărul volumelor din biblioteca mănăstirii, Securitatea neștiind cu exactitate acest lucru, și chiar speculând că existau aprox. 20.000 – 30.000 de volume, așa cum se poate vede în notele prezentate anterior.

55. *Ibidem*, p. 291-292.

56. *Ibidem*, p. 294.

57. *Ibidem*, p. 294.

58. *Ibidem*, p. 295.

59. *Ibidem*, p. 295.

60. *Ibidem*, p. 297.

61. *Ibidem*, p. 297.

62. *Ibidem*, p. 298.

63. *Ibidem*, p. 298.

64. *Ibidem*, p. 299, 341, 345, 366.

65. *Ibidem*, p. 300.

66. *Ibidem*, p. 300.

67. *Ibidem*, p. 302.

68. *Ibidem*, p. 302-303.

69. *Ibidem*, p. 303.

70. *Ibidem*, p. 309.

71. *Ibidem*, p. 312.

72. *Ibidem*, p. 317.

73. *Ibidem*, p. 321-322.

74. *Ibidem*, p. 369.

75. *Ibidem*, p. 371.

76. *Ibidem*, p. 375.

77. *Ibidem*, p. 385.

78. Termenul provine din limba greacă și este compus din doi termeni: *kalos* (frumos) și *gheron* (bătrân). Cu adevărat, cei care l-au cunoscut în ultimii ani ai vieții sale îl descriu pe Monahul Nicolae Steinhardt ca pe un adevărat *călugăr* (bătrân frumos, n.n.).

Sursa fotografiilor: arhiva personală a autorului.

Oodi, un nou tip de bibliotecă în Helsinki (II)

Dr. Raluca MAN

Biblioteca Națională a României. Biroul Editorial

e-mail: raluca.man@bibnat.ro

Ce se poate face la Oodi?

Oodi este exact ce vreți să fie! Împrumutați cărți, citiți reviste, vă bucurați de prânz, lucrați, stați afară, vedeți un film, studiați, aveți o întâlnire, organizați un eveniment, savurați un pahar cu vin, aflați despre activitățile Uniunii Europene, compuneți muzică, coaseți perdele, vă jucați cu copiii sau vă jucați, pur și simplu. Oodi înseamnă toate acestea și multe altele.

● Paradisul Cărților

Situat la etajul al treilea, acest paradis al cititorului, vă pune la dispoziție aproximativ 100.000 de unități bibliografice, disponibile pentru împrumut, în aproape 20 de limbi. Există resurse bibliografice pentru copii, tineri și adulți, o colecție

impresionantă de benzi desenate, jocuri de consolă, de societate, precum și cea mai mare colecție de partituri muzicale din oraș. Tot aici, se află și „rafturile curcubeu” (Sateenkaarihylly / Rainbow shelf), cu lucrări de ficțiune, curiozități, statistici, benzi desenate și filme despre minorități sexuale și de gen. Vă puteți relaxa pe canapelele de sub copaci, citind cărți sau frunzărind reviste. Toate ziarele și publicațiile periodice ale Oodi se găsesc în „paradisul cărților”. În afară de ziarele și revistele tradiționale, sunt puse la dispoziția utilizatorilor o mulțime de tablete dedicate periodicelor, care pot fi folosite pentru a accesa documente digitale din alte regiuni, precum și alte mii de periodice și seriale străine. Dacă resursa dorită nu se găsește în „Paradisul Cărților”, aceasta poate fi rezervată de la alte biblioteci din rețeaua HelMet, care pune la dispoziție 3,4 milioane de lucrări și cea mai mare bibliotecă electronică din țările nordice. La „Paradisul Cărților”, zona „Rezervări” este situată convenabil, chiar lângă scara rulantă. De aici, fără a se sta la coadă, solicitantul poate ridica de pe raft „comanda”. Vara, „Balconul Bibliotecii Cetățenilor” oferă o vedere spectaculoasă asupra parcului din golful Töölönlahti și a centrului orașului.

La Oodi, robotica este la ea acasă și puteți vedea „la treabă” vehiculele bibliotecii ghidate automat. Sistemul de returnare automată a cărților revine robotului „social” MiR200, proiectat și construit de Futurice⁷. Practic, utilizatorii nu au decât să așeze cărțile pe o bandă rulantă care transportă cărțile la subsolul Oodi, loc în care sunt sortate și aranjate în cutii, ridicate, ulterior, de robotul mobil și aduse la etajul al treilea, unde bibliotecarii le pun înapoi, pe rafturi.

Sursa:
<https://www.oodihelsinki.fi/>

Sursa: <https://futurice.com/blog/the-little-robot-that-lived-at-the-library>

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/>

În faza de început a proiectului, echipa Futurice a analizat felul în care Oodi ar putea folosi roboți „sociali”: ajutându-i pe copii să învețe să citească, instruind utilizatorii să folosească echipamentele, oferind informații despre bibliotecă în mai multe limbi și îndrumându-i pe cei mai puțin familiarizați cu Oodi să-și găsească drumul spre locul de interes din bibliotecă.

Sursa: <https://futurice.com/blog/the-little-robot-that-lived-at-the-library>

Acest gen de activități ar fi consumat din timpul prețios al bibliotecarilor, care, datorită roboților, își folosesc mult mai eficient expertiza pentru oferirea de servicii specifice, aprofundate. În schimb, o zi întreagă de sarcini minore și repetitive nu pot deranja un robot. Roboții MiR200 pe care îi avea deja biblioteca, folosiți exclusiv pentru mutarea cărților între subsol și etajul al treilea, au fost motivele pentru care Futurice și Oodi au decis că roboții vor prelua și aceste activități. Mai mult, robotul are capacitatea de a accesa imediat și direct baza de date a Oodi și de a oferi informații în timp real cu privire la cărțile de la raft. De asemenea, robotul este pe placul persoanelor cu anxietate socială, care se tem sau evită să se apropie de angajații bibliotecii. În plus, ar putea economisi atât timpul utilizatorilor care nu ar mai sta la cozi, cât și pe cel al bibliotecarilor.

Un robot mobil cu (iluzia) unei personalități, o matrice de emoții

Pornind de la acest deziderat, echipa de proiectare - formată din bibliotecarii Oodi, utilizatorii și „roboticii” Futurice - a definit caracteristicile acestuia:

- robotul este o mașină care emite un sunet anume și nu vorbește;

- robotul are o interfață cu ecran tactil și nu face conversație cu utilizatorii;
- pentru a comunica, robotul folosește lumini, sunete și se mișcă;
- folosirea robotului nu ar trebui să depindă de cât de familiarizat este utilizatorul cu tehnologia;
- proiectarea trebuie să țină cont de accesibilitate, de nivelul de zgomot de fond, de aspectul și mobilierul în schimbare al bibliotecii și de a evita incomodarea utilizatorilor.

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/>

Echipa de proiectare a decis ca robotul să nu capete un aspect prea umanoid, ci unul mai abstract, cu forme de comunicare expresive, dar care nu vorbește propriu-zis. Echipa a dorit, de asemenea, să se asigure că robotul se va alinia la strategia și politicile Oodi și a pus accent pe următoarele considerații etice:

- regulamentul Uniunii Europene privind prelucrarea datelor care au caracter personal trebuie respectat: datele despre persoana care caută o carte nu trebuie combinate cu datele despre cărțile pe care aceasta le-a mai căutat;
- accesibilitatea este importantă: principiul bibliotecii este că toată lumea este deservită în mod egal. Limitările fizice, limbajele diferite și deficiența vederii trebuie luate în considerare;
- utilizatorul ar trebui să poată alege să fie deservit de un bibliotecar uman;
- dacă robotul nu funcționează, acesta poate provoca frustrări și comportament nepoliticos din partea utilizatorilor iar bibliotecarii pot fi afectați negativ.

Robotul mobil, în sine, era prea abstract pentru a forma o legătură socială cu oamenii, motiv pentru care „chipului” acestuia i s-au adăugat ochi mecanici „googly”, care aduc aminte de personaje clasice de animație și benzi desenate: Tatu, Patu și Veera.

Timp de trei zile, robotul a fost în faza de testare: au fost marcate traseele adecvate și s-a „construit” călătoria

utilizatorului. Testerii au reușit să caute o anumită carte sau autor printr-un șir deschis de volume sau au ales categorii de cărți spre care să fie îndrumați, cum ar fi călătoriile și gătitul. Robotul a atras atenția tuturor: chiar și când oamenii nu l-au trimis personal într-o misiune, au început să-l urmărească atunci când îndruma pe altcineva, formând grupuri de „spectatori”, din rândul cărora, unii au vrut chiar să-l... mângâie.

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/>

Sursa: https://www.wikiwand.com/en/Helsinki_Central_Library_Oodi

Reacțiile au fost, covârșitor pozitive, o singură utilizatoare, mai în vârstă, a susținut că nu va apela niciodată la un robot în bibliotecă, a pufnit și a plecat...trântind ușa. Din fericire, testerii au fost foarte încântați și foarte mulți au fost curioși, punând întrebări despre modul în care a funcționat robotul. Una dintre concluziile importante este că tocmai designul abstract a făcut mașinăria mai accesibilă.

Sursa: <https://futurice.com/blog/the-little-robot-that-lived-at-the-library>

• Atelierul Urban

La Atelierul Urban de la etajul al doilea, puteți meșteri lucruri noi sau le puteți personaliza pe cele vechi. Aveți la dispoziție tot felul de instrumente profesionale, de la o stație de lipit până la un tăietor cu laser, fără a uita de instrumentele artisanale tradiționale. Puteți utiliza instalațiile și instrumentele de lucru de unul singur sau cu asistența personalului bibliotecii. Cu ajutorul laserului, puteți tăia și grava ustensile, bijuterii și decorațiuni proiectate chiar de voi, iar imprimanta și tăietorul 3D îi pot scuti pe utilizatori de un drum la service, fabricând piese de schimb și machete în miniatură. Decalurile ferestrelor și imprimeurile de pânză sunt ușor de realizat, folosind tăietorul de vinil și imprimanta autocolantă. Sunt disponibile și mașini de cusut, gata pentru simple retușuri, până la broderii complicate. Practic, la Oodi, aproape orice idee poate deveni realitate!

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/>

• Facilități de studiu, de lucru și de întâlnire

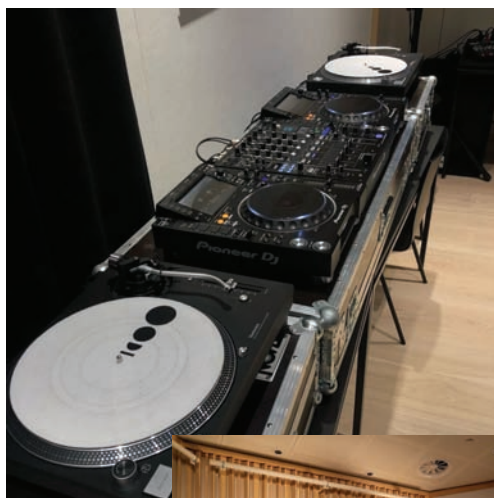
Datorită facilităților sale extinse, aerisite și plăcute, Oodi este un loc minunat pentru a lucra de la distanță, a studia sau a petrece o zi la birou, ca liber profesionist. Aici, vă puteți organiza propriile întâlniri și sesiuni de predare rezervând facilități de grup de diferite dimensiuni. Oodi vă pune la dispoziție facilități de lucru confortabile, utilizate cu echipamente specifice: săli de lectură tihnite, computere, imprimante, scanere, fotocopitoare și conexiune Wi-Fi.

Sursa: https://www.archdaily.com/907675/oodi-helsinki-central-library-ala-architects/5c339fe808a5e545f50001c6-oodi-helsinki-central-library-ala-architects-photo?next_project=no

- Muzică și studiouri

La Oodi, puteți deveni compozitor și vedetă în aceeași zi! De la punerea pe portativ și repetiție, până la organizarea unui mini-concert cu public nu sunt decât câțiva pași, pe care-i puteți face cu dotările bibliotecii: studiouri de muzică, stații de lucru, amplificatoare și alte echipamente muzicale. Mai mult, cardul de acces în bibliotecă vă permite să împrumutați chitare clasice, chitare bas și sintetizatoare. Singurul „inconvenient”: spre deosebire de cărți, nu le puteți lua acasă. Și nici nu este nevoie pentru că personalul bibliotecii este instruit să vă transforme din „începători” în „avansați”. Împreună cu partenerii Oodi, se organizează prelegeri, ateliere și concerte pe teme muzicale.

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/>

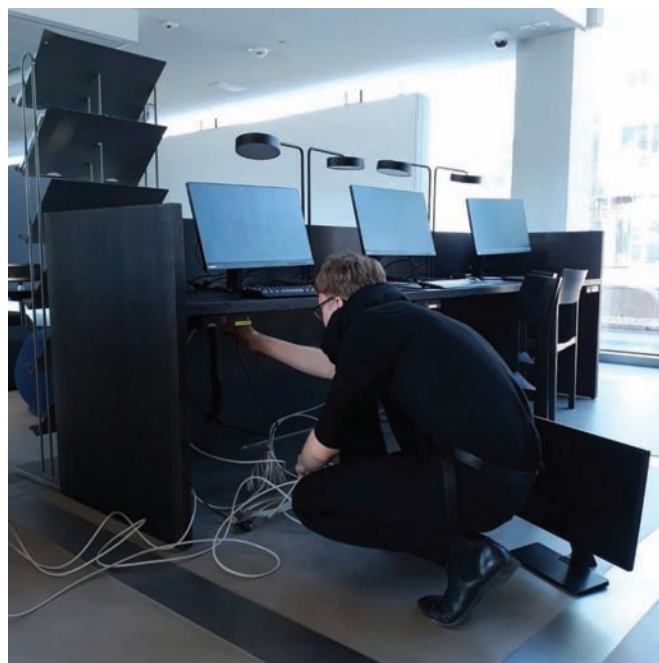

În unitățile Oodi de predare, se organizează cluburi și cursuri legate de muzică. Oodi are și o sală de ascultare și vizionare, unde utilizatorii pot audia și/sau viziona, individual sau în grup, diferite înregistrări. Facilitățile pot fi adaptate la tipuri de evenimente foarte diferite, selecția variind de la sala polivalentă care poate găzdui 200 de persoane până la locul de evenimente *Cube* dotat cu pereți de sticlă. Oodi găzduiește cea mai mare colecție de partituri a orașului Helsinki, însumând aproximativ 9.000 de articole, alături de cărți de muzică și

reviste de specialitate, DVD-uri cu înregistrări de concert, precum și ghiduri și instrucțiuni despre cum poate cineva să învețe să cânte la un instrument muzical.

- Jocuri

Pasionații de jocuri digitale sau clasice găsesc, la etajul al doilea, „n” dispozitive și facilități. În sălile de jocuri care trebuie rezervate, individual, în grupuri sau împreună cu câțiva prieteni, oricine se poate juca pe cele mai actuale console, se poate aventura în lumea realității virtuale sau, prin intermediul jocurilor retro, se poate întoarce în timp. Așa cum era de așteptat, Oodi oferă și cele mai performante echipamente, chiar și pentru cei mai pretențioși „gameri”. Tot aici, se pot organiza la cerere, pentru public, activități specifice sau jocuri care presupun îndrumare din partea echipei bibliotecii, care supraveghează evenimentul respectiv.

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/>

- Oodi pentru copii și familii

Oodi dispune de spații dedicate petrecerii timpului în familie, într-o manieră relaxată și destinsă, de a aduce laolaltă părinți și copii. Aceștia au acces pe toate etajele Oodi, clădirea având o intrare accesibilă pentru cărucioare de toate tipurile. Familiile care vin la Oodi vor fi încântate de noul loc și parc de joacă *Loru*, care va tenta copiii și adulții să petreacă timpul liber împreună sau să participe la activități supravegheate. Facilitățile parcului de joacă sunt situate la etajul al treilea, într-un balcon destinat copiilor. Lumea copiilor situată la acest etaj oferă șansa de relaxare sau de cufundare în povești. Pentru copii, există cărți, reviste, filme și jocuri de masă, precum și o sală confortabilă de citit povești pentru momente de... povești. Pentru a nu tulbura liniștea utilizatorilor mai pretențioși, accesul în *Lumea Copiilor* se poate face, în mod convenabil, cu liftul, direct de la intrare. Un parc de cărucioare și o sală de îngrijire pentru bebeluși îi ajută pe părinții care vin la bibliotecă, însoțiți de cei mai tineri vizitatori ai ei. Pentru copii, Oodi organizează numeroase evenimente gratuite, cum ar fi „povești de adormit copii” sau „momente de povești”, concerte și zile tematice. Majoritatea evenimentelor sunt organizate și oferite în cooperare cu organizații și profesioniști de profil.

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/en/for-media/#photosofoodi>

Sursa: <https://mymodernmet.com/oodi-library-helsinki/>

Sursa: https://www.wikiwand.com/en/Helsinki_Central_Library_Oodi

Sursa: <https://www.oodihelsinki.fi/>

În loc de concluzii...

Conceptul de cetățenie activă, cel care a stat la baza înființării și realizării acestei biblioteci, un „proiect pilot utilizator-dezvoltator” a avut două obiective principale. În primul rând, prin implicarea în cele mai mici detalii a cetățenilor obișnuiți în procesul de planificare, bibliotecă a primit de la rezidenți informații valoroase, de primă mână, despre ce fel de servicii sunt necesare și dorite. De asemenea, prin implicarea utilizatorilor în planificare, profesioniștii din bibliotecă au avut acces la informații externe asupra modului în care sunt percepute serviciile bibliotecii publice, deschizând noi perspective și oportunități de dezvoltare. În al doilea rând, datorită acestui tip de participare a utilizatorilor la proiectul Oodi și combinând intimitatea unei biblioteci comunitare cu ambițiile unui centru de ultimă generație pentru cultura contemporană, municipalitatea din Helsinki a reușit să pună în practică un concept dinamic, în permanentă dezvoltare și adaptare. Din experiențele acumulate în timpul proiectului pilot, în 2016 a luat ființă comunitatea - dezvoltată permanent de utilizatori - pentru întreaga rețea de biblioteci din Helsinki și zona metropolitană, denumită „Prietenii Bibliotecii Centrale”.

Finlanda este un exemplu pentru proiectele participative care, așa cum s-a demonstrat, mai ales în țările nordice, creează oportunități de implicare socială, participare democratică a cetățenilor și dezvoltă, de asemenea, un sentiment comun de apartenență și proprietate asupra serviciilor publice comunitare.

Însuși numele bibliotecii centrale a fost ales la sugestia unuia dintre rezidenții orașului. În urma unei competiții, lansată public pentru denumirea actuală a bibliotecii, au rezultat peste 1.600 de înscrieri, dintre care un juriu a decis câștigătorul. Oodi înseamnă odă: bibliotecă centrală din Helsinki este o odă pentru toate bibliotecile din Finlanda, o odă închinată lecturii, o odă pentru democrație și pentru libertatea de exprimare.

La sfârșitul lunii august (27 august 2019), IFLA a desemnat Biblioteca Centrală din Helsinki, pe scurt - Oodi, Biblioteca Publică a Anului 2019⁸. Era și greu să nu obțină acest titlu, întrucât Oodi poate fi considerată o minune a lumii moderne și - așa cum se autodescrie - bibliotecă fanion a unei națiuni de iubitori de carte.

Sursa: <https://systematic.com/library-learning/nyheder/2019/verdens-bedste,-nye-folkebibliotek-anno-2019-ligger-i-helsinki,-finland/>

Sursa: <https://systematic.com/library-learning/nyheder/2019/verdens-bedste,-nye-folkebibliotek-anno-2019-ligger-i-helsinki,-finland/>

Bibliografie:

1. ALA Architects. Disponibil pe Internet la adresa: <http://ala.fi/who-we-are/profile/>
2. AXELSSON, Minja. The Little Robot that Lived at the Library. Disponibil pe Internet la adresa: <https://towardsdatascience.com/the-little-robot-that-lived-at-the-library-90431f34ae2c>
3. Finnish Libraries. Statistics. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.libraries.fi/node/211164>
4. Ministry of Education and Culture. Libraries. Disponibil pe Internet la adresa: <https://minedu.fi/en/libraries>; <https://minedu.fi/en/policies-libraries>; <https://minedu.fi/en/legislation-libraries>; <https://minedu.fi/en/financing-libraries>; <https://minedu.fi/en/eu-and-international-libraries>
5. Oodi. Helsinki Central Library. For media. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.oodihelsinki.fi/en/for-media/>
6. Oodi. Helsinki Central Library. Services and Facilities. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.oodihelsinki.fi/en/services-and-facilities/>

7. Oodi, une bibliothèque d'un nouveau genre à Helsinki. Disponibil pe Internet la adresa: <https://ideat.thegoodhub.com/2019/10/21/oodi-une-bibliotheque-dun-nouveau-genre-a-helsinki/>
8. What is Oodi. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.oodihelsinki.fi/en/what-is-oodi/>

Note:

7. Futurece. Digital Engineering and Innovation. Disponibil pe Internet la adresa: <https://futurece.com/>; <https://www.oodihelsinki.fi/en/oodi-robots-named-childrens-book-characters/> (accesat: 5 octombrie 2020)
8. The World's Best New Public Library in 2019 is in Helsinki, Finland. Oodi was honoured with the Public Library of the Year 2019 award, presented each year by the International Federation of Library Associations (IFLA) and the Danish software company Systematic. Disponibil la adresa: <https://systematic.com/library-learning/nyheder/2019/verdens-bedste,-nye-folkebibliotek-anno-2019-ligger-i-helsinki,-finland/> (accesat: 6 octombrie 2020)

Sursa: <https://princh.com/design-the-library-of-the-future-insights-from-helsinki-central-library-oodi/#.X3MDoMIzaUk>

Noutăți din categoria ROMÂNICA în colecțiile Bibliotecii Naționale a României

Dr. Dina PALADI
Biblioteca Națională a României
Serviciul Dezvoltarea Colecțiilor
Compartimentul Schimb Internațional de Publicații
e-mail: dina.paladi@bibnat.ro

Una din cele mai importante funcții ale Bibliotecii Naționale a României este cea patrimonială și este susținută și completată prin politica sa de dezvoltare a colecțiilor sale care include și politica generală de schimb¹ orientată spre dezvoltarea curentă și de perspectivă a colecțiilor în conformitate cu caracterul său enciclopedic și, totodată, în concordanță cu politica documentară.

Bibliotecile practică schimbul² de carte și de publicații seriale, inclusiv schimbul de publicații în format electronic, având la bază principiul reciprocității. În această modalitate de completare a colecțiilor, reciprocă și generoasă, singurul dezavantaj îl constituie taxele de expediere pe care le alocă partenerul care efectuează trimiterea.

În prezent, Biblioteca Națională a României are acorduri, tradiționale, și/sau convenții, de schimb internațional de publicații, cu peste 50 de instituții de prestigiu național: biblioteci naționale, biblioteci ale academiilor; biblioteci universitare, biblioteci publice, biblioteci specializate, muzee etc.

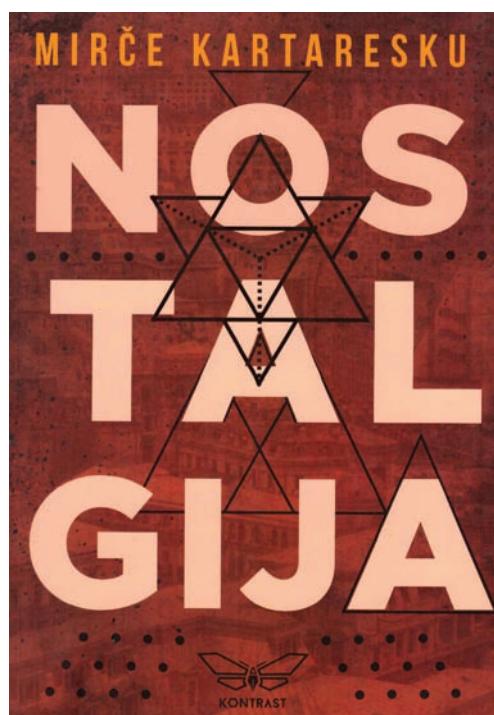
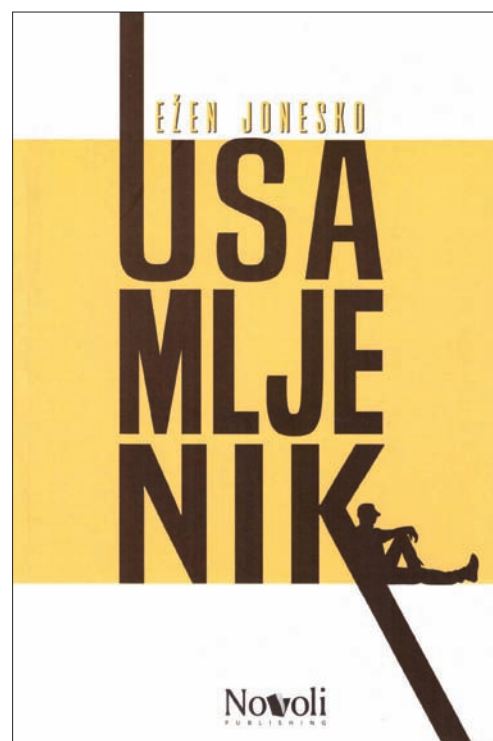
Obiectivele schimbului de publicații practicat de Biblioteca Națională a României sunt de natură documentară completând, în acest fel, colecțiile existente în limbi străine cu noi documente, în diverse limbi, în scopul armonizării cu producția documentară a lumii contemporane, și, în special, a lucrărilor de tip Românică - documente apărute în străinătate, referitoare la România, la poporul român și cultura română, publicații ale autorilor români apărute în străinătate, în orice limbă, publicații în limba română ale autorilor străini apărute în străinătate.

Documentele din categoria Românică reprezintă o prioritate în politica generală de selecție. Printre noutățile intrate în colecțiile BNAR se numără:

Note:

1. Biblioteca Națională a României. *Politica de schimb*. [Online]. Disponibil pe Internet la adresa: http://www.bibnat.ro/dyn-doc/Politica%20schimb_material%20site%20aprilie%202011.pdf (accesat 24.09.2020)
2. Baza legală a schimburilor actuale o găsim în Convențiile internaționale semnate de-a lungul vremii între națiuni, ca de exemplu Convenția UNESCO din 1958 privind schimbul internațional de publicații, ratificată de România prin Decretul 835/1964.

IONESCO, Eugène. *Usamljenik*. Prevod Ivan Kunst. Beograd : Novoli, 2018. 125 p. Cota topografică II 635622.

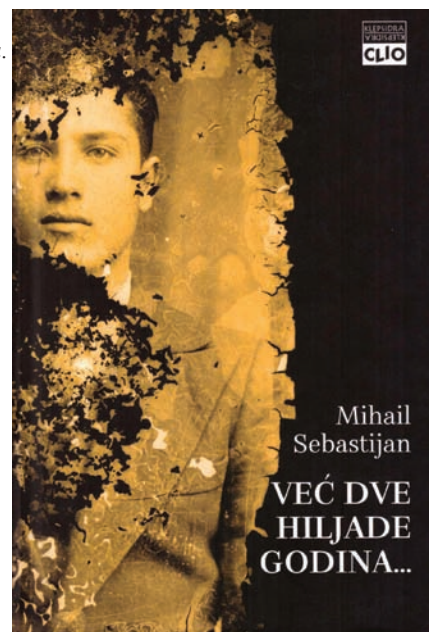

CĂRTĂRESCU, Mircea. *Nostalgija*. Prevela: Ileana Ursu Nenađić. Beograd : Kontrast izdavaštvo, 2018. 328, [2] p. Cota topografică II 635620.

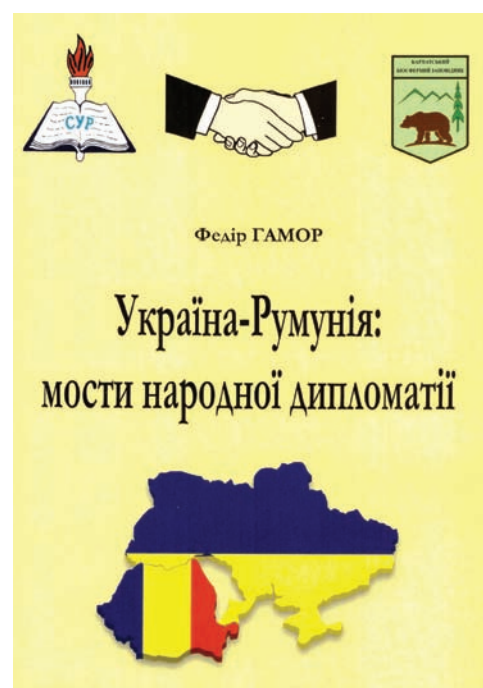
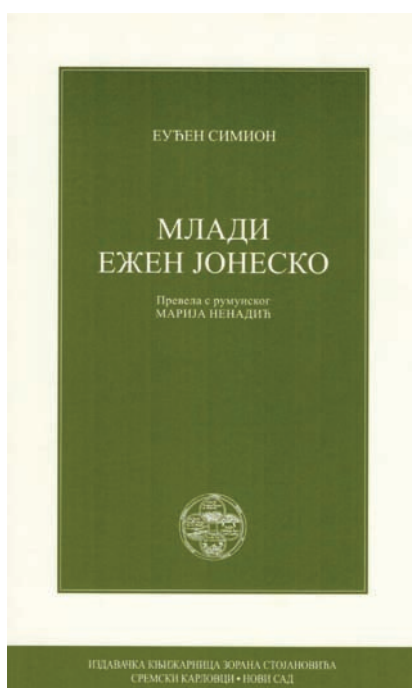

Međunarodni salon karikature : Zemun 2019 : 23+1 = International salon of caricature : Zemun 2019 : 23+1. [Urednik Bojana Ivanović]. Karikaturista Gost/ Guest Cartoonist Florian Doru Crihană. Zemun : Trag, 2019. 103 p. Cota topografică III 343246.

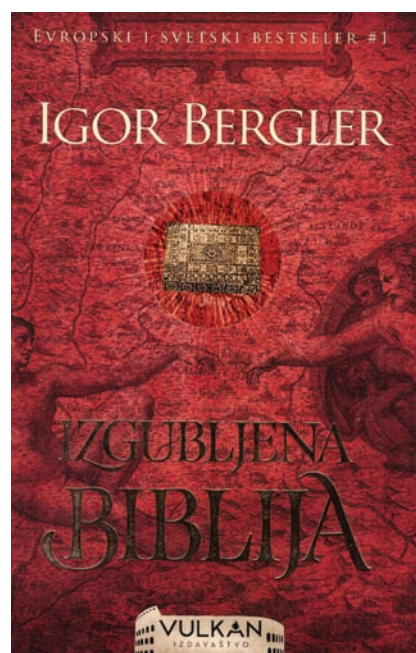
SEBASTIAN, Mihail. Već dve hiljade godina. S predgovorom Naja Joneskua ; uvodna studija, bibliografska beleška i kritičke reference Lučian Prikop ; preveo s rumunskog Đura Miočinović. Beograd: Clio, 2018. 300 p. (Klepsidra). Cota topografică II 635618.

SIMION, Eugen. Mladi Ežen Jonesko. Prevela s rumunskog Marija Nenadić. Novi Sad : Izdavačka Knjižarnica Zorana Stojanovića Sremski Karlovići, 2018. 603 p. (Književnost, jezik, kultura). Cota topografică III 343251.

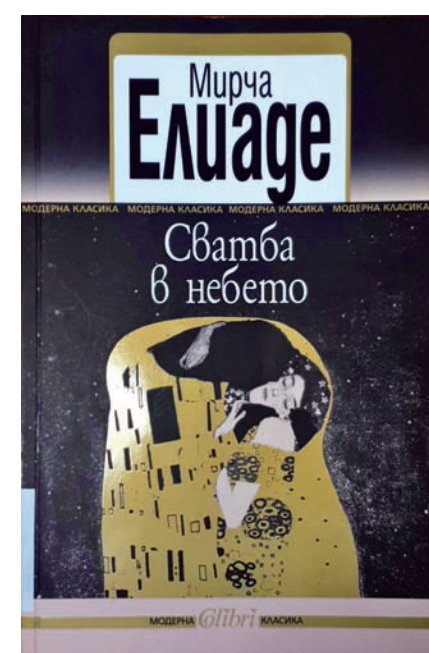

GAMOR, Fedir. Ukraïna-Rumuniâ: mosti narodnoï diplomatii. Notatki z nagodi 20-riččâ učasti Soûzu ukraïncev Rumuniï ta Karpats'kogo biosferno zapovidnika v procesi rozvitku ukraïns'ko-rumuns'koï transkordonnoï spivpraci na Maramorošini. Zbirnik naukovih, publicističnih materialiv. L'viv : Vidavnistvo "Rastr-7", 2018. 364 p. Cota topografică II 636156

BERGLER, Igor. Izgubljena Biblija. Prevela Svetlana Nolić. Beograd : Vulkan izdavaštvo, 2018. 383 p. Cota topografică II 635621.

ELIADE, Mircea. Svatba v nebetu. Prevela ot rumynski Lora Nenkovska. Ed. 1. Sofiâ : IK Kolibri, 2012. 191 p. (Moderna klasika). Cota topografică II 633998.

Claudia Mărgărit. Bibliotecile, instituții cu rol primordial în păstrarea și promovarea patrimoniului cultural scris

Bibliotecile, în mod tradițional, sunt responsabile de prezervarea, conservarea și comunicarea patrimoniului cultural scris, funcție pe care o îndeplinesc din zorii civilizației și care nu-și va pierde niciodată din însemnătate, ba mai degrabă, sub imperiul evoluției tehnologice, în contextul secolului XXI, devine din ce în ce mai importantă. Pentru a spori gradul de sensibilizare a publicului, dar mai cu seamă a factorilor de decizie, cu privire la importanța protejării și conservării patrimoniului cultural, prin Decizia (UE) 2017/864 a Parlamentului European și a Consiliului, anul 2018 a fost desemnat „Anul European al Patrimoniului Cultural”. De ce vorbim în 2020 despre 2018 și despre rezultatele românești ale acestei inițiative? Pentru că dacă nu analizăm ce s-a făcut, nu identificăm ce se mai poate face, nu tragem concluzii și nu ne stabilim obiective pentru viitor, ceea ce s-a urmărit și s-a realizat în urma acestei inițiative se va dispersa ca praful în vânt. Toate aceste proiecte derulate în 2018 au contribuit la atingerea obiectivului „Anului European al Patrimoniului Cultural”, dar, fără măsuri coerente și continue, care să întărească și să permanentizeze rezultatele obținute în 2018, acestea riscă să își piardă, în timp, efectul.

Toate planurile pentru anul 2020 au fost date peste cap, multe proiecte au fost fie anulate, fie amânate, sau, în cel mai bun caz, modificate, astfel încât să se potrivească acestei noi realități impuse de pandemia determinată de virusul Covid-19 asupra întregii lumi.

Cuvinte-cheie: biblioteci românești - pandemie, biblioteci românești - patrimoniu cultural, biblioteci românești - Covid-19

Lenuța Ursachi. Radiografia serviciilor de referințe din bibliotecile universitare românești

Studiul de față analizează gradul de transparență al serviciilor de referințe pe site-urile bibliotecilor universitare din România. Au fost efectuate investigații cu scopul de a identifica existența unei pagini web dedicată serviciilor de referințe și a unei structuri organizatorice care să înglobeze activitatea de referințe, tipurile de servicii de referințe furnizate și instrumentele create pentru utilizatorii de la distanță. Datele colectate demonstrează o reprezentare mediocră a serviciilor de referințe pe aceste site-uri și un ritm lent de dezvoltare a acestora în concordanță cu cerințele actuale. Prezența serviciilor web 2.0 nu este nici ea îmbucurătoare, pe cele mai populare platforme de socializare descoperind mai mult universitatea și mai puțin biblioteca. Distingem un număr mic de ghiduri de bibliotecă, de regulă, elaborate în format text. Acestea fac referire, de cele mai multe ori, la enumerarea unor pași privind rezolvarea unei situații (crearea unui cont, accesul în bibliotecă etc.). Această analiză este un prilej de reflecție pentru bibliotecile universitare românești care trebuie să depună eforturi mai mari pentru a revigora și regândi serviciile de referințe în concordanță cu cerințele utilizatorilor și tendințele întâlnite pe plan internațional.

Cuvinte-cheie: servicii de referințe digitale, biblioteci universitare - servicii de referințe, ghiduri de bibliotecă - biblioteci universitare românești

Ioana Frunte-Lată. Adolescenții și lectura (I)

Vârsta adolescenței, a trecerii de la copilărie la maturitate este deosebit de importantă, poate la fel de importantă ca trecerea de la viața intrauterină la cea de nou-născut. Este vârsta la care ființa umană este deosebit de fragilă, din acest motiv și limitele ei sunt neclare: începe la 12 sau la 14 ani? Se încheie la 18, la 20 sau chiar la 25 de ani? În plus, în multe studii de specialitate

se face diferența dintre pubertatea (preadolescența) fiziologică, cu tendința de declanșare mai devreme decât odinioară și pubertatea în sens social care variază după epoci și locuri. Este unanim acceptată definiția lecturii ca proces cognitiv complex de decodare a unor simboluri având ca scop construirea sau derivarea unor sensuri și înțelegeri, proces care necesită creativitate și analiză critică. Folosită în actul comunicării, în schimbul de idei și informații, lectura contribuie la îmbogățirea limbajului, la nuanțarea și dezvoltarea exprimării. În România au existat, în ultimii ani, preocupări pentru studiul fenomenului lecturii în rândul tinerilor mai mult la nivel teoretic, acordându-se atenție în principal lecturii instituționalizate, ca mijloc de instrucție și educație.

Cuvinte-cheie: adolescenți - lectură, biblioteci românești - lectură - adolescenți, biblioteci românești - programe pentru adolescenți

Cristina Baciuc. Emil Cioran (8 aprilie 1911-20 iunie 1995), acest boem anacronic

La 25 de ani de la trecerea în neființă, Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș îl omagiază pe Emil Cioran, filosof și scriitor român, considerat unul dintre cei mai importanți gânditori ai lumii secolului XX, încadrat în generația interbelică a mentorilor, alături de Noica, Eliade și Țuțea. Filosofia lui Cioran își trage seva din cele mai diferite tradiții: înțelepciunea a Orientului îndepărtat și scepticismul antic, mistică creștină și moralismul francez, spiritualismul rus și filosofia germană a vieții. Câteva teme mari străbat opera lui Emil Cioran: contingenta ființei umane, păcatul originar, sensul tragic al istoriei, sfârșitul civilizației, amenințarea Răului, refuzul consolidării prin credință, obsesia absolutului, viața ca expresie a exilului metafizic al omului etc. Cioran a fost un gânditor pasionat de istorie, pe care o cunoștea bine din vastele sale lecturi și mai ales din autorii și memorialiștii perioadelor de decadentă, de unde reflecțiile marcat gnostice și antimoderniste, oarecum în linia spengleriană, asupra destinului omului și civilizației. Atâta vreme cât a păstrat legătura cu originile și nu s-a înstrăinat de sine, omul a rezistat. Astăzi, el este pe cale să se distrugă prin obiectivare de sine, producție și reproducție irepresibilă, exces de autoanaliză, de transparență și prin triumful artificialului. În 2009, Emil Cioran a fost declarat membru post mortem al Academiei Române.

Cuvinte-cheie: Emil Cioran - omagiu, Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș - Emil Cioran - personalități românești omagiate

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiu. Însemnări pe cartea românească veche din colecțiile Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș

În literatura română veche, ca și în alte literaturi ale secolelor trecute, aspectul notelor este unul deosebit de divers. Astfel, alături de versuri la stemă, dedicații, titluri, subtitluri, intertitluri, ilustrații miniate, gravate, litere ornate, amprente sigilare, ex-librisuri, numele și semnătura autorilor, copiștilor, numele legătorului, traducătorului ș.a., însemnările pe cărți reprezintă un tip particular de notații în familia paratextului. Însemnările sunt utile, în cazul lipsei foi de titlu, pentru identificarea anului, a autorului, copistului sau a proprietarului. Majoritatea cărților au însemnări pe filele de început, altele la finalul acestora sau pe marginile lor, posibil ca urmare a lipsei colilor și instrumentelor de scris, destul de rare în acele timpuri. Acestea sunt scrise cu cerneală (neagră, roșie, albastră, violet), creion (negru, chimic), ori tuș (albastru, violet), iar alfabetul folosit este chirilic, de tranziție sau latin. Reprezentând simple iscălituri sau evenimente, scrise corect sau cu greșeli,

ordonat sau greu de descifrat, însemnările sunt particularități care ne vor conduce la forme de exprimare a mentalităților prin carte.

Cuvinte-cheie: carte veche românească - însemnări, Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș - colecții speciale

Silviu-Constantin Nedelcu. Nicolae Steinhardt: monahul-bibliotecar de la Mănăstirea Rohia

Prin cercetarea de față, autorul dorește să readucă în atenția cercetătorilor persoana și opera monahului Nicolae Delarohia (așa cum obișnuia să se semneze în textele publicate în revistele teologice), rolul său ca bibliotecar al Mănăstirii Rohia din Maramureș. Întrucât biografia acestuia a fost tratată în alte lucrări de referință, studiul este structurat luând în considerare următoarele aspecte: a) Nicolae Steinhardt - bibliotecar la Mănăstirea Rohia; b) Biblioteca Mănăstirii Rohia în atenția Securității; c) Confiscarea de către Securitate a „cărților interzise” din biblioteca Mănăstirii Rohia; d) Lista cu cărțile confiscate din biblioteca Mănăstirii Rohia în 25 mai 1984; e) Nicolae Steinhardt și activitatea sa bibliotecară în ultimii ani ai vieții sale (1987-1989). Nicolae Steinhardt a murit îmbrățișând două dintre cele mai frumoase vocații din lume: aceea de călugăr și de bibliotecar. Cuvinte-cheie: Nicolae Steinhardt - monah, Nicolae Steinhardt - bibliotecar, Mănăstirea Rohia - Nicolae Steinhardt, Nicolae Steinhardt - biografie

Raluca Man. Oodi, un nou tip de bibliotecă în Helsinki

Bibliotecile publice au o semnificație specială pentru poporul finlandez, iar opinia publică favorabilă bibliotecilor este, de asemenea, larg împărtășită de factorii de decizie finlandezi. Articolul descrie noua bibliotecă a orașului Helsinki, Biblioteca Centrală Oodi, care a fost lansată de Ministerul Culturii din Finlanda în 1998 și care și-a deschis porțile în decembrie 2018. Situată în inima orașului, vizavi de Casa Parlamentului, biblioteca a devenit unul dintre proiectele emblematice care au sărbătorit centenarul independenței Finlandei. Articolul subliniază importanța participării active a cetățenilor, esențiale în planificarea bibliotecii încă de la începuturile sale. Finlanda este un exemplu pentru proiectele participative care creează oportunități de implicare socială, participare democratică a cetățenilor și dezvoltă, de asemenea, un sentiment comun de apartenență și proprietate asupra serviciilor publice comunitare. Cuvinte cheie: Finlanda - cetățenie activă, Helsinki - bibliotecă centrală, Oodi - cetățenie activă, Oodi - proces de planificare

Dina Paladi. Noutăți din categoria Românică în colecțiile Bibliotecii Naționale a României

Una din cele mai importante funcții ale Bibliotecii Naționale a României este cea patrimonială, susținută și completată prin politica sa de dezvoltare a colecțiilor care include și politica generală de schimb în conformitate cu politica documentară. În prezent, Biblioteca Națională a României are acorduri tradiționale și convenții de schimb internațional de publicații, cu peste 50 de instituții de prestigiu național. Documentele din categoria *Românică* reprezintă o prioritate în politica generală de selecție. Lucrările din această categorie sunt documente apărute în străinătate, referitoare la România, la poporul român și cultura română, publicații ale autorilor români apărute în străinătate, în orice limbă, publicații în limba română ale autorilor străini apărute în străinătate. Autoarea prezintă ultimile apariții editoriale intrate în colecțiile Bibliotecii Naționale a României.

Cuvinte-cheie: Biblioteca Națională a României - Românică, Biblioteca Națională a României - colecții patrimoniale

Claudia Mărgărit. Libraries, Institutions with a Primary Role in Preserving and Promoting the Written Cultural Heritage

Libraries have traditionally been responsible for preserving, conserving and communicating written cultural heritage, a function they have been performing since the dawn of civilization and which will never lose its significance, or rather, under the rule of technological evolution, in the context of the 21st century, becomes more and more important. In order to raise public and decision-makers awareness on the importance of protecting and conserving cultural heritage, by Decision (EU) 2017/864 of the European Parliament and of the Council, the year 2018 was designated “The European Year of Cultural Heritage”. Why are we talking in 2020 about 2018 and about the Romanian results of this initiative? Because if we do not analyze what has been done, do not identify what can be done, do not draw conclusions and do not set goals for the future, what has been pursued and achieved as a result of this initiative will disperse like dust in the wind. All these projects carried out in 2018 have contributed to achieving the goal of “The European Year of Cultural Heritage”, but without coherent and continuous measures to strengthen and perpetuate the results obtained in 2018, they risk losing their effect over time. All plans for 2020 have been turned upside down, many projects have either been canceled or postponed, or at best modified, to suit this new reality imposed by the Covid-19 virus-induced pandemic.

Keywords: Romanian libraries - pandemic, Romanian libraries - cultural heritage, Romanian libraries - Covid-19

Lenuța Ursachi. Radiography of the Reference Services in Romanian Academic Libraries

This paper aims to analyze the online transparency of the reference services on the websites of the Romanian university libraries. Investigations have been carried out in order to identify the presence of a webpage dedicated to reference services and an organizational structure encompassing the reference activity, the types of reference services provided and the tools created for remote users. The data collected demonstrate a poor representation of the reference services on these websites and a slow pace of their development in line with the current requirements. The presence of web 2.0 services is also not gratifying, on the most popular social platforms we discover more the university and less the library. We have distinguished a small number of library guides, usually written in text format. In most of cases, they refer to listing steps which might solve a specific situation (creating an account, accessing the library, etc.). This analysis is an opportunity for reflection for the Romanian university libraries that must focus their efforts on reviving and rethinking the reference services, so as to align them with the users' needs and trends encountered internationally.

Keywords: digital reference services, academic libraries - reference services, library guides - Romanian academic libraries

Ioana Frunte-Lată. Teenagers and Reading (I)

The age of adolescence, the transition from childhood to adulthood is particularly important, perhaps as important as the transition from intrauterine to newborn life. It is the age at which the human being is particularly fragile, the reason why its limits are unclear: does it start at 12 or 14 years old? Does it end at 18, 20 or even 25 years old? In addition, many targeted studies differentiate between physiological puberty (preadolescence), with a tendency to start earlier than before, and puberty in the social sense, which varies according to times and places. It is unanimously accepted the definition of reading as a complex cognitive process of

decoding symbols with the aim of building or deriving meanings and understandings, a process that requires creativity and critical analysis. Used in the act of communication, in the exchange of ideas and information, reading contributes to the enrichment of language, to the nuance and development of expression. In Romania there have been concerns in recent years for the study of the phenomenon of reading among young people more theoretically, paying attention mainly to institutionalized reading, as a means of instruction and education.

Keywords: teenagers - reading, Romanian libraries - reading - teenagers, Romanian libraries - programs for teenagers

Cristina Baciuc. Emil Cioran (April 8, 1911 - June 20, 1995), the Anachronistic Bohemian

On the 25th anniversary of Cioran's passing away, the "Dinicu Golescu" Argeş County Library pays tribute to Emil Cioran, Romanian philosopher and writer, considered one of the most important thinkers in the world of the twentieth century, part of the interwar generation of mentors, along with Noica, Eliade and Țuțea. Cioran's philosophy draws its sap from the most diverse traditions: the wisdom of the Far East and ancient skepticism, Christian mysticism and French moralism, Russian spiritualism and the German philosophy of life. Cioran's works encompass many other themes as well: original sin, the tragic sense of history, the end of civilization, the threat of Evil, the refusal of consolation through faith, the obsession with the absolute, life as an expression of man's metaphysical exile, etc. He was a thinker passionate about history; widely reading the writers that were associated with the Decadent movement. One of these writers was Oswald Spengler who influenced Cioran's political philosophy in that he offered Gnostic reflections on the destiny of man and civilization. According to Cioran, as long as man has kept in touch with his origins and hasn't cut himself off from himself, he has resisted decadence. Today, he is on his way to his own destruction through self-objectification, impeccable production and reproduction, excess of self-analysis and transparency, and artificial triumph. In 2009, Emil Cioran was declared a post mortem member of the Romanian Academy.

Keywords: Emil Cioran - tribute, "Dinicu Golescu" County Library Argeş - Emil Cioran - Romanian personalities tribute

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiu. Notes on Old Romanian Books in the Collections of the County Library "Dinicu Golescu" Argeş

In the old Romanian literature, as in other literatures of the past centuries, the aspect of the notes is a very diverse one. Thus, along verses at coats of arms, dedications, titles, subtitles, intertitles, miniature illustrations, engravings, ornate letters, sealing prints, ex-libris, the name and signature of the authors, copyists, the name of the binder, the translator, etc., the book notes represent a particular type of notation in the paratext family. In the absence of the title sheet, the notes are useful to identify the year, the author, the copyist or the owner. Most books have notes on the beginning tabs, others at the end or on their edges, possibly due to the lack of sheets and writing tools, quite rare in those days. These are written in ink (black, red, blue, purple), pencil (black, chemical), or ink (blue, purple), and the alphabet used is Cyrillic, transitional, or Latin. Representing simple signatures or events spelled correctly or with mistakes, ordered or difficult to decipher, the notes are features that will lead to forms of expression of mentalities through books.

Keywords: old Romanian books - notes, County Library "Dinicu Golescu" Argeş - special collections

Silviu-Constantin Nedelcu. Nicolae Steinhardt: the Monk-Librarian from the Rohia Monastery

Through this research, the author wants to bring back to the attention of researchers the person and work of the monk Nicolae Delarohia (as he used to sign in texts published in theological journals), his role as librarian of the Rohia Monastery in Maramureş. As his biography has been treated in other reference works, the study is structured taking into account the following aspects: a) Nicolae Steinhardt - librarian at Rohia Monastery; b) The Library of Rohia Monastery in attention of the *Securitate* (Communist secret police); c) Confiscation by the *Securitate* of "forbidden books" from the library of Rohia Monastery; d) The list of books confiscated from the library of Rohia Monastery on May 25, 1984; e) Nicolae Steinhardt and his activity as a librarian in the last years of his life (1987-1989). After 15 years spent on library related activities, Nicolae Steinhardt died embracing two of the most beautiful vocations in the world: monk and librarian.

Keywords: Nicolae Steinhardt - monk, Nicolae Steinhardt - librarian, Rohia Monastery - Nicolae Steinhardt, Nicolae Steinhardt - biography

Raluca Man. Oodi, a New Kind of Library in Helsinki

Public libraries have a special significance for the Finnish people and the favourable public opinion of libraries is also widely shared by the Finnish decision makers. The paper looks at Helsinki's new city library, the Helsinki Central Library Oodi, which was launched by the Finnish Ministry of Culture in 1998 and has opened its doors in December 2018. Located in the heart of the city opposite Parliament House, the Library has become one of the flagship projects celebrating the centenary of Finland's independence. This paper focuses on the practices of citizen participation which have been key in the planning of the library since its very beginnings, and considers how including the citizens and library users in planning the library's new services and functions has promoted grass roots democracy, openness, and a feeling of ownership of the new library.

Keywords: Finland - library planning, Helsinki - central library, Oodi - active citizenship, Oodi - planning process

Dina Paladi. News from Românică - the Romanian National Bibliography

One of the most important functions of the National Library of Romania is the patrimonial one, supported and completed by its collection development policy, which also includes the general exchange policy in accordance with the documentary policy. Currently, the National Library of Romania has traditional agreements and conventions for international exchange of publications, with over 50 prestigious national institutions. The documents from the *Românică* category represent a priority in the general selection policy. These works are documents published abroad, referring to Romania, to the Romanian people and Romanian culture, publications of Romanian authors published abroad, in any language, publications in Romanian of foreign authors published abroad. The author presents the latest *Românică* documents entered in the collections of the National Library of Romania.

Keywords: National Library of Romania - Românică, National Library of Romania - patrimonial collections

SUMMARY

EDITORIAL

Libraries, Institutions with a Primary Role in Preserving and Promoting the Written Cultural Heritage

Claudia Mărgăritp. 1

HIGHLIGHTS ON LIBRARIANSHIP.

LIBRARY GUIDELINES

Radiography of the Reference Services in Romanian Academic Libraries

Lenuța Ursachip. 4

Teenagers and Reading (I)

Ioana Frunte-Latăp. 9

ON ROMANIAN LIBRARIES

Emil Cioran (April 8, 1911 - June 20, 1995), the Anachronistic Bohemian

Cristina Baciup. 16

Notes on Old Romanian Books in the Collections of the County Library "Dinicu Golescu" Argeș

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiup. 18

CULTURAL HERITAGE

Nicolae Steinhardt: the Monk-Librarian from the Rohia Monastery (II)

Silviu-Constantin Nedelcup. 20

LIBRARY ABROAD

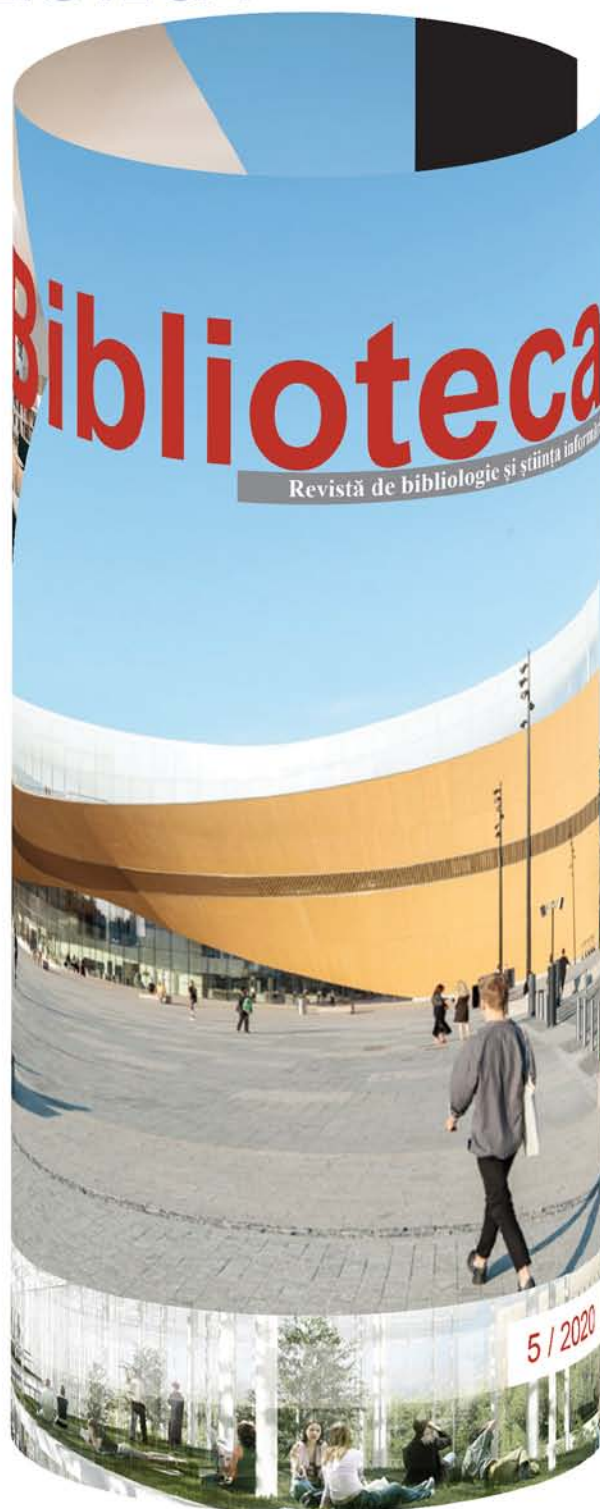
Oodi, a New Kind of Library in Helsinki (II)

Raluca Manp. 23

GUTENBERG'S GALAXY

News from *Românica* - the Romanian National Bibliography

Dina Paladip. 29

IMPORTANT

Din anul 2019, periodicul apare doar online, pe site-ul Bibliotecii Naționale a României, în secțiunea „Reviste BNR”. Pentru achiziționarea de numere deja apărute, plata se face în contul Bibliotecii Naționale a României: RO42TREZ7035009XXX014057, TREZORERIE sector 3, București, cod fiscal: 6312079 – București sau în numerar la casieria bibliotecii. Costul unui exemplar este de 12 lei. *Persoană de contact: Adriana Iosif (tel.: 021.3142434/1075).*

ISSN 2668-618X
ISSN-L 1220-3386

9 771220 338686